

Kasutusjuhend

© Copyright 2012 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Bluetooth on selle omanikule kuuluv kaubamärk ja Hewlett-Packard Company kasutab seda litsentsi alusel. Intel on ettevõtte Intel Corporation kaubamärk USA-s ja teistes riikides.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatut ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene trükk: aprill 2012

Dokumendi number: 682650-E41

Tootemärkus

Selles juhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te litsentsilepingu tingimustega ei nõustu, on ainuke teile saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha tagasimakse taotlemiseks kooskõlas ostukoha tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või arvuti eest täieliku tagasimakse taotlemiseks võtke palun ühendust ostukohaga (müüjaga).

Ohutusmärkus

⚠ HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietuse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietuse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastavad infotehnoloogiaseadmete rahvusvahelises ohutusstandardis International Standard for Safety of Information Technology Equipment (IEC 60950) sätestatud välispinna temperatuuri nõuetele.

Sisukord

1 Õigesti käivitamine	1
Parimad kasutusviisid	1
Lõbusad tegevused	1
Veel HP ressursse	2
2 Arvuti tundmaõppimine	3
Teabe leidmine riist- ja tarkvara kohta	3
Esikülg	3
Parem külg	4
Vasak külg	5
Ekraan	7
Pealne pool	8
Puuteplaat	8
Märgutuled	9
Nupud ja kõlarid	10
Klahvid	11
Põhi	12
Märgised	13
3 Ühenduse loomine võrguga	15
Ühenduse loomine traadita võrguga	15
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	15
Traadita ühenduse nupu kasutamine	15
Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine	16
WLAN-i kasutamine	16
Interneti-teenuse pakkuja kasutamine	16
WLAN-i häälestamine	16
Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine	17
WLAN-i kaitsmine	17
Ühenduse loomine WLAN-iga	17
Bluetoothi traadita seadmete kasutamine	18
Ühendamine kaabelühendusega võrku	18
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)	18
4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine	20
Veebikaamera kasutamine	21

Heli kasutamine	21
Kõlarite ühendamine	21
Kõrvaklappide ühendamine	21
Mikrofoni ühendamine	22
Heli kontrollimine	22
Video kasutamine	22
VGA-monitori või -projektori ühendamine	22
HDMI-teleri või -monitori ühendamine	24
Helisätete konfigureerimine (HDMI-teleriga)	25
5 Klaviatuuri ja osutusseadmete kasutamine	26
Klaviatuuri kasutamine	26
Klahvikombinatsiooni ALT GR kasutamine	26
Toiminguklahvide kasutamine	26
Puuteplaadi kasutamine	27
Puuteplaadi välja- või sisselülitamine	28
Navigeerimine	29
Valimine	29
Puuteplaadižestide kasutamine	30
Kerimine	31
Kokkusurumine/suumimine	31
6 Toitehaldus	32
Peatatud või talveunerežiimi kasutamine	32
Peatatud režiimi käivitamine ja sellest väljumine	32
Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	33
Ärkamisel parooli nõudmise määramine	33
Toiteikooni kasutamine	33
Toitehalduse kasutamine	34
Praeguste toitehaldussätete kuvamine	34
Praeguste toitehaldussätete muutmine	34
Arvuti kasutamine akutoitel	34
Kasutaja vahetatava aku eemaldamine	34
Teabe otsimine aku kohta	35
Akutoite säästmine	35
Laetuse madala taseme tuvastamine	35
Kasutaja vahetatava aku hoiundamine	36
Kasutaja vahetatava aku kasutusest kõrvaldamine	36
Kasutaja vahetatava aku vahetamine	36
Arvuti kasutamine välistoitel	36
Arvuti väljalülitamine	37

7 Teabe haldamine ja ühiskasutus	38
USB-seadme kasutamine	38
USB-seadme ühendamine	38
USB-seadme eemaldamine	39
Toitega USB-seadme ühendamine	39
Digitaalse talletuskaardi sisestamine ja eemaldamine	40
Optiliste draivide kasutamine	41
Optilise ketta sisestamine	41
Optilise ketta eemaldamine	42
8 Arvuti hooldamine	44
Jõudluse parandamine	44
Draivide käsitsemine	44
Kõvaketta vahetamine	44
Mälumoodulite lisamine või vahetamine	47
Programmide ja draiverite värskendamine	49
Arvuti puhastamine	49
Kuvari, külgede ja katte puhastamine	50
Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine	50
Arvutiga reisimine või selle transportimine	50
9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine	52
Turbetarkvara leidmine	52
Paroolide kasutamine	52
Operatsioonisüsteemi paroolide määramine	53
Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine	54
Interneti-turbe tarkvara kasutamine	54
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	55
Tulemüritarkvara kasutamine	55
Tarkvaravärskenduste installimine	55
Turbevärskenduste installimine	55
HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine	55
Traadita võrgu turvalisuse tagamine	55
Tarkvararakenduste ja teabe varundamine	55
Valikulise turvakaabli luku kasutamine	56
10 Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ja diagnostikautiit Advanced System Diagnostics	57
Häälestusutiliidi Setup Utility käivitamine	57
Häälestusutiliidi Setup Utility kasutamine	57

Häälestusutiliidi Setup Utility keele vahetamine	57
Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility	57
Süsteemiteabe kuvamine	58
Häälestusutiliidi Setup Utility tehase vaikesätete taastamine	58
Häälestusutiliidist Setup Utility väljumine	58
BIOS-i värskendamine	58
BIOS-i versiooni tuvastamine	59
BIOS-i värskenduse allalaadimine	59
Diagnostikautiliidi Advanced System Diagnostics kasutamine	60
11 Varundus ja taaste	61
Süsteemi taastamine	61
Taaste-DVD-de loomine	61
Taaste-kujutisfaili loomine USB-seadmele	61
Taastamine taaste-DVD-de abil	62
Andmete varundamine	62
12 Spetsifikatsioon	64
Sisendvõimsus	64
Töökeskkond	64
13 Tõrkeotsing ja tugi	65
Tõrkeotsing	65
Kettadraivi probleemid	65
Traadita ühenduse probleemid	65
WLAN-iga ei saa ühendust luua	66
Soovitud võrguga ei saa ühendust luua	66
Võrgu kehtivad turvakoodid pole saadaval	66
WLAN-ühendus on väga nõrk	67
Traadita ühenduse marsruuteriga ei saa ühendust luua	67
Võrgu olekuikoon pole kuvatud	68
Heliprobleemid	68
Toitehalduse probleemid	68
Aku laetuse madala taseme lahendamine	69
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval	69
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval	69
Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda	69
Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing	69

Klienditoe poole pöördumine	70
14 Elektrostaatiline lahendus	71
Tähestikuline register	72

1 Õigesti käivitamine

See arvuti on võimekas tööriist, mis aitab teil täiustada töötamis- ja meelelahutusvõimalusi. Arvuti kõigi võimaluste maksimaalseks kasutamiseks lugege seda peatükki, kus räägitakse parimatest kasutusviisidest pärast arvuti häälestamist, lõbusatest tegevustest, milleks arvutit kasutada, ja sellest, kuhu täiendavate HP ressursside saamiseks minna.

Parimad kasutusviisid

Oma nutika investeeringu kaitsmiseks tehke pärast arvuti häälestamist ja registreerimist järgmised toimingud.

- Ühendage arvuti kaabel- või traadita võrku, kui te seda veel teinud pole. Vt üksikasju peatükist [Ühenduse loomine võrguga lk 15](#).
- Tutvuge arvuti riist- ja tarkvaraga. Teavet leiade peatükkidest [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#) ja [Meelelahutusfunktsioonide nautimine lk 20](#).
- Värskendage või ostke viirusetõrjetarkvara. Lisateavet leiade jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 55](#).
- Varundage kõvaketas, luues taastekettad või taastedraivi. Vt peatükki [Varundus ja taaste lk 61](#).

Lõbusad tegevused

- Teate, et saate arvutis vaadata YouTube'i videoid. Kuid kas teadsite, et saate arvuti ühendada ka teleriga ja vaadata videot telerist? Lisateavet leiade jaotisest [HDMI-teleri või -monitori ühendamine lk 24](#).
- Teate, et saate arvutis muusikat kuulata. Kuid kas teadsite, et saate arvutis voogedastuse abil kuulata ka otseülekandes raadio muusika- või jutusaateid tervest maailmast? Vt jaotist [Heli kasutamine lk 21](#).
- Teate, et saate kontoritarkvararakendustega luua võimsaid esitlusi. Kuid kas teadsite, et saate arvuti ühendada ka projektoriga, et oma ideid teistega jagada? Vt jaotist [VGA-monitori või -projektorit ühendamine lk 22](#).

Veel HP ressursse

Olete juba arvuti sisselülitamiseks ja selle juhendi leidmiseks kasutanud *Häälestusjuhiseid*. Toote üksikasjad, juhised ja muud leiade sellest tabelist.

Ressurs	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none">Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade.
Linuxi spikrirakendus Spikrirakenduse avamiseks valige Arvuti> Abi .	<ul style="list-style-type: none">Lai valik juhiseid ja tõrkeotsingu nõuandeid.
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i> Juhise avamiseks topeltklõpsake töölaual ikooni HP dokumentatsioon või minge aadressile http://www.hp.com/ergo .	<ul style="list-style-type: none">Tööjaama õige häälestus.Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnõõrid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohu.Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave.
Ülemaailmne tugi Oma emakeelsete tugiteenuste saamiseks minge saidile www.hp.com/support .	<ul style="list-style-type: none">Võrguvestluse pidamine HP tehnikuga. <p>MÄRKUS. Kui tehnilise toe vestlusteenus pole teie emakeeles saadaval, võite kasutada inglise keelt.</p> <ul style="list-style-type: none">Meilisõnumi saatmine klienditoele.HP toeteenuste telefoninumbrid.HP teeninduskeskuse asukohta leidmine.
<i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkused</i> Avamiseks topeltklõpsake töölaual ikooni HP Documents (HP dokumendid).	<ul style="list-style-type: none">Olulised eeskirjad, sh teave akude õige utiliseerimise kohta.
<i>Piiratud garantii*</i> Garantii avamiseks topeltklõpsake töölaual ikooni HP dokumentatsioon või minge aadressile http://www.hp.com/go/orderdocuments .	<ul style="list-style-type: none">Arvuti spetsiaalne garantiialane teave.

* Tootele kehtiva selgesõnalise HP piiratud garantii leiade arvutis saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt/DVD-lt. Mõne riigi/piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP piiratud garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus paberandjal garantiid kaasas pole, võite taotleda trükitud koopiat veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/orderdocuments> või kirjutades HP-le järgmistel aadressidel.

- Põhja-Ameerika:** Hewlett-Packard, MS POD, 11311 Chinden Blvd, Boise, ID 83714, USA
- Euroopa, Lähis-Ida, Aafrika:** Hewlett-Packard, POD, Via G. Di Vittorio, 9, 20063, Cernusco s/Naviglio (MI), Italy
- Aasia, Vaikse ookeani piirkond:** Hewlett-Packard, POD, P.O. Box 200, Alexandra Post Office, Singapore 911507

Kui taotlete garantii trükitud koopiat, lisage toote number, garantiiperiood (esitatud toote hooldussildil), nimi ja postiaadress.

NB! ÄRGE tagastage oma HP tooteid nimetatud aadressidel. USA tootetoetamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/go/contactHP>. Kogu maailma tootetoetamiseks minge aadressile http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

2 Arvuti tundmaõppimine

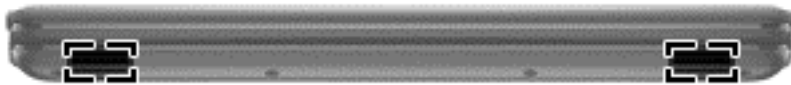
Teabe leidmine riist- ja tarkvara kohta

- ▲ Klõpsake ikooni **Arvuti**. Seejärel valige üksus **System Monitor** (Süsteemi jälgija) ja klõpsake vahekaarti **Hardware** (Riistvara).

Kuvatakse loend kõigist arvutisse installitud seadmetest, sh optilised draivid, pooljuhtkettad (SSD-d) või lisakõvaketas.

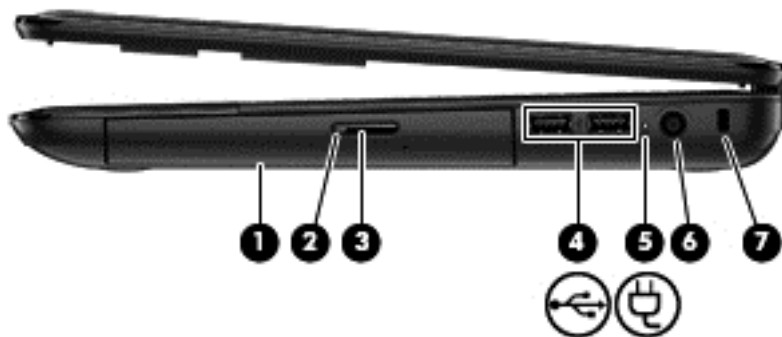
Arvutis oleva tarkvara loendi nägemiseks valige **Arvuti > Veel rakendusi ...**

Esikülg

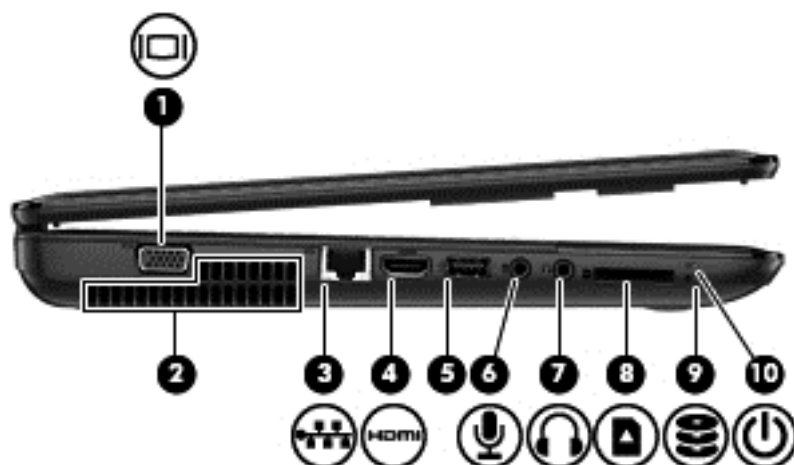
Komponent	Kirjeldus
(1) Kõlarid	Toovad kuuldavale heli.

Parem külg

Komponent		Kirjeldus
(1)	Optiline draiv	Loeb optilist ketast.
(2)	Optilise draivi märgutuli	<ul style="list-style-type: none">Roheline: optiline draiv on kasutusel.Väljas: optiline draiv on jõudeolekus.
(3)	Optilise draivi väljutusnupp	Vabastab kettasahtli.
(4)	USB-pordid	Ühendab USB-seadmed. ETTEVAATUST. Arvutil on ühel küljel mitu USB-porti, kuid korraga toetab võimsat seadet ainult üks neist. MÄRKUS. Üksikasjalikku teavet erinevate USB-portide tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 38 .
(5)	 Vahelduvvooluadapteri märgutuli	<ul style="list-style-type: none">Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetud.Kollane: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetakse.Väljas: arvuti kasutab alalisvoolutoidet.
(6)	Toitejuhtme ühenduspesa	Ühendab vahelduvvooluadapteri.
(7)	Turvakaabli pesa	Ühendab arvutiga turvakaabli. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.

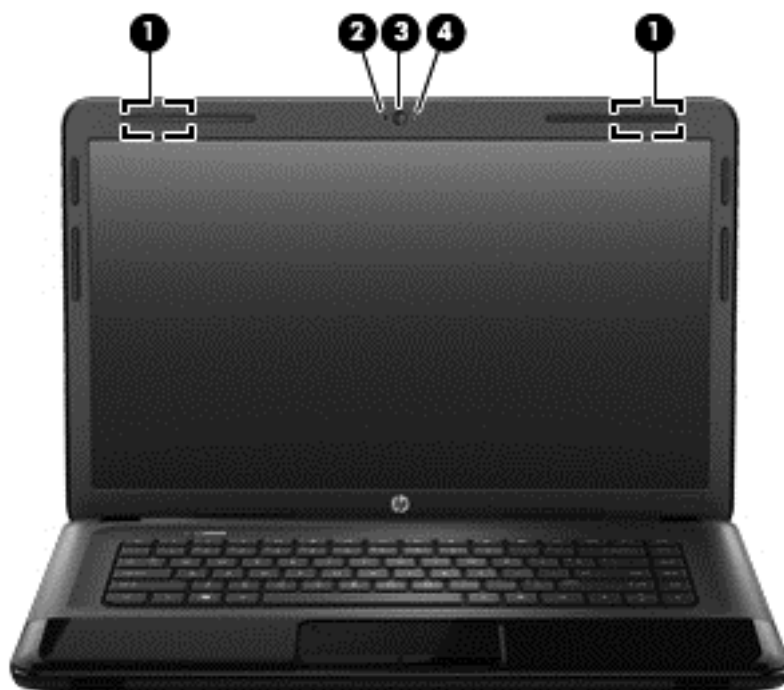
Vasak külg

Komponent		Kirjeldus	
(1)		Välise monitori port	Ühendab välise VGA-liidesega monitori või projektori.
(2)		Ventilatsiooniavad (2)	Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.
(3)		RJ-45-pistikupesa (võrk)	Ühendab võrgukaabli.
(4)	HDMI	HDMI-port	Ühendab heli- või videoliseseadme (nt kõrglahutusvõimega teleri või ühilduva digitaal- või heliseadme).
(5)		USB-port	Ühendab USB-seadme. MÄRKUS. Üksikasjalikku teavet erinevate USB-portide tüüpide kohta leiате jaotisest USB-seadme kasutamine lk 38 .
(6)		Helisisendi (mikrofoni) pistikupesa	Ühendab arvutiga peakomplekti mikrofoni, kaherealise stereomikrofoni või monomikrofoni.
(7)		Heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupesad	Ühendab valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli. HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Ohutusalaist lisateavet leiате dokumendist <i>Eeskirjade, ohutus- ja keskkonnavalane teave</i> . MÄRKUS. Kui kõrvaklappide pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.

Komponent		Kirjeldus	Kirjeldus
(8)		Digitaalandmekandja pesa	<p>Toetab järgmisi digitaalkaardivorminguid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD-mälukaart (Secure Digital) • SDxC-mälukaart (Secure Digital Extended Capacity) • SDHC-mälukaart (Secure Digital High Capacity) • MMC-kaart (MultiMediaCard)
(9)		Kõvaketta märgutuli	Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel.
(10)		Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Valge: vahelduvvooluadapter on ühendatud ja akut laetud. • Vilkuv valge: arvuti on peatatud režiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab kuvari ja muude ebavajalike komponentide toite välja.

Ekraan

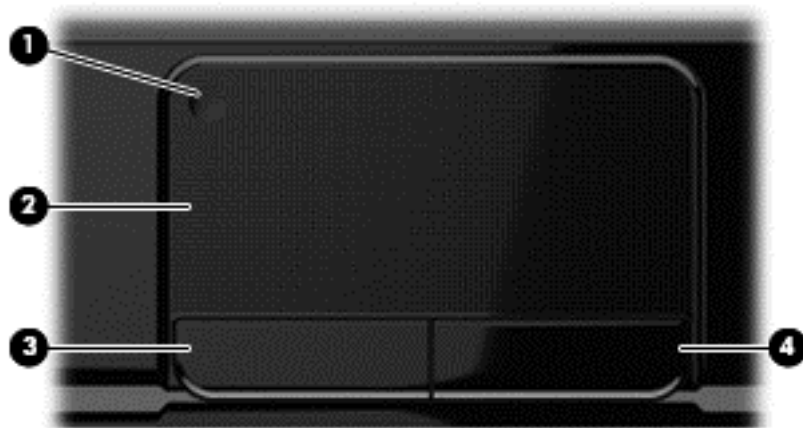

Komponent	Kirjeldus
(1) WLAN-antennid (2)* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN) suhtlemiseks.
(2) Sisemine mikrofoni	Heli salvestamine.
(3) Veebikaamera	Salvestab videot, jäädvustab fotosid ja võimaldab video voogesituse kaudu pidada videokonverentse ja võrguveestlusi. Lisateabe saamiseks veebikaamera kasutamise kohta klõpsake veebikaamera eelinstallitud tarkvara (Cheese) menüüd Spikker . Rakenduse Cheese avamiseks klõpsake üksusi Arvuti > Veel rakendusi ... > Cheese
(4) Veebikaamera märgutuli	Sees: veebikaamera on kasutusel.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse esemeid. Teavet teie riigis või regioonis kehtivate raadioside eeskirjade kohta leiate jaotisest *Eeskirjade, ohutus- ja keskkonnaalane teave*. Dokument on saadaval spikrirakenduses.

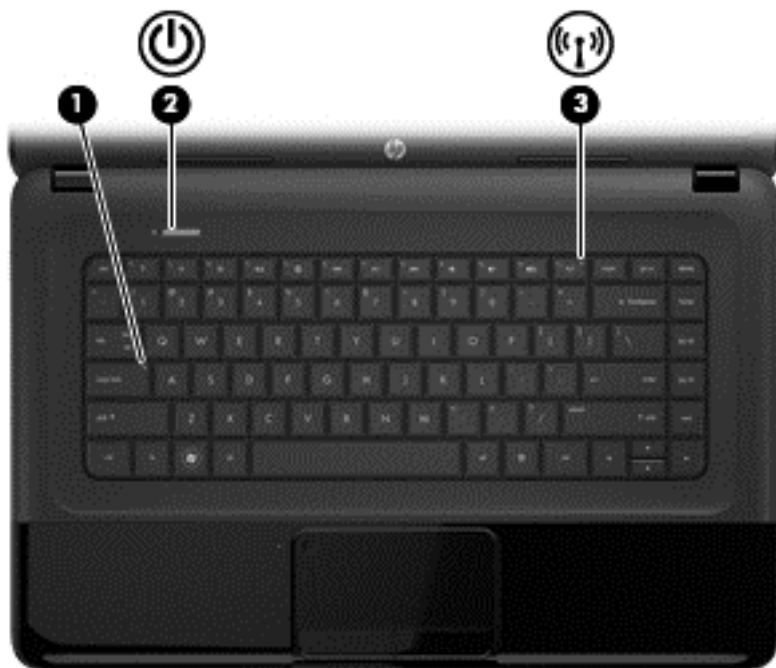
Pealmine pool

Puuteplaat

Komponent		Kirjeldus
(1)	Puuteplaadi sisse-/väljalülitusnupp	Lülitab puuteplaadi sisse või välja.
(2)	Puuteplaadi ala	Liigutab ekraanil olevat kursorit ja valib või aktiveerib ekraanil üksusi.
(3)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(4)	Puuteplaadi parempoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Märgutuled

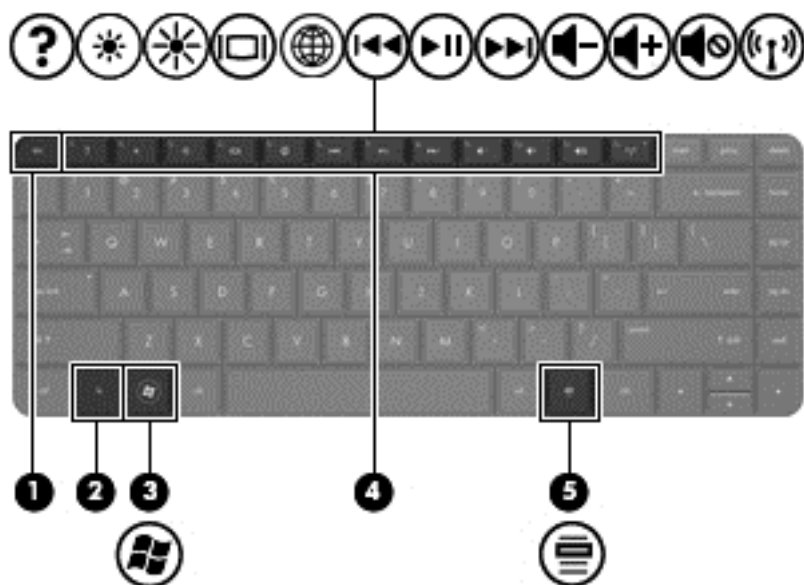
Komponent	Kirjeldus
(1) Suurtäheluku märgutuli	Sees: suurtähelukk on sees, mis lülitab klahvid suurtele tähtedele.
(2) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: arvuti on sisse lülitatud.• Vilkuv valge: arvuti on peatatud režiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab kuvari ja muude ebavajalike komponentide toite välja.• Väljas: arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis. Talveunerežiim on energiasäästlik režiim, mis kasutab kõige vähem toidet.
(3) Traadita ühenduse märgutuli	<ul style="list-style-type: none">• Valge: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.• Kollane: kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.

Nupud ja kõlarid

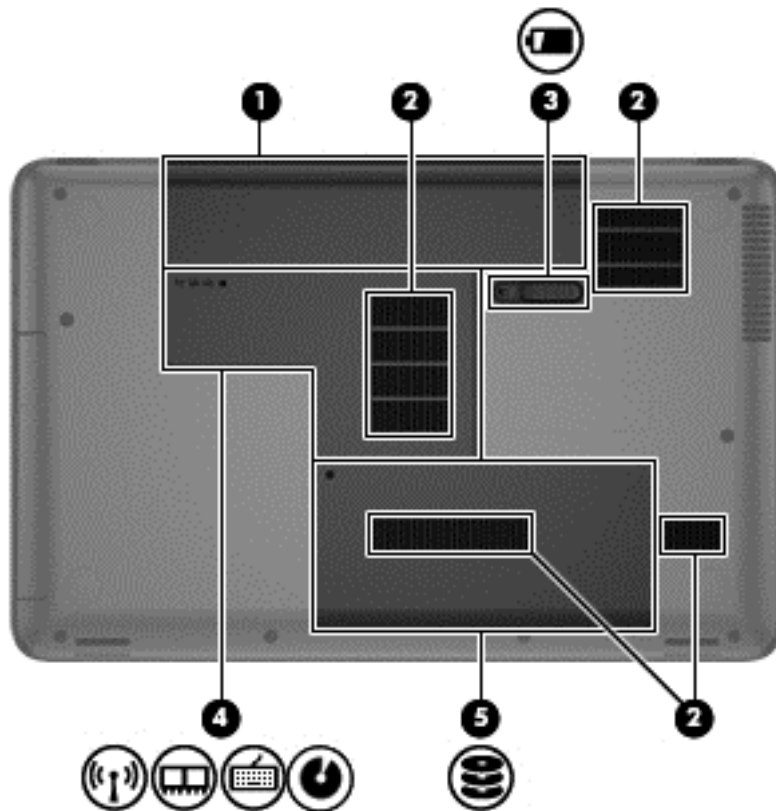
Komponent	Kirjeldus
(1) Toitenupp	<ul style="list-style-type: none">• Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks.• Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu selle seiskamiseks.• Kui arvuti on peatatud olekus, vajutage korraks seda nuppu sellest olekust väljumiseks.• Kui arvuti on talveunerežiimis, vajutage see nupp talveunerežiimist väljumiseks alla. <p>ETTEVAATUST. Toitenupu vajutamisel ja all hoidmisel kaob salvestamata teave.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja operatsioonisüsteemi sulgemistoimingutest pole abi, vajutage arvuti väljalülitamiseks toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 5 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks toimige järgmiselt. > Power Options (Toitesuvandid) või vt Toitehaldus lk 32.</p> <ul style="list-style-type: none">▲ Valige Arvuti > Control Center (Juhtkeskus) > System (Süsteem) > Power Management (Energiahaldus). <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks vt Toitehaldus lk 32.</p>

Klahvid

Komponent		Kirjeldus
(1)		Klahv <code>esc</code> Kuvab süsteemiteabe, kui vajutada koos klahviga <code>fn</code> .
(2)		Klahv <code>fn</code> Kasutatakse koos kiirklahvidega.
(3)		Operatsioonisüsteemi logo klahv Kuvab operatsioonisüsteemi menüü.
(4)		Toiminguklahvid Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone.
(5)		Operatsioonisüsteemi rakenduseklahv Kuvab kursori all asuvate üksuste kiirmenüü.

Põhi

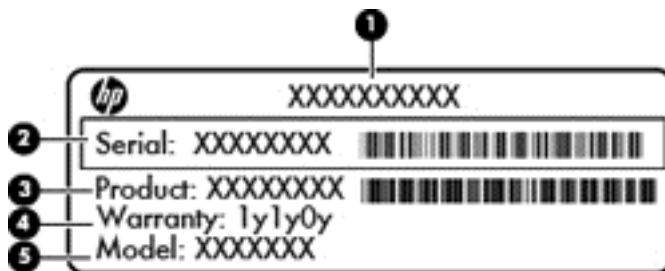
Komponent		Kirjeldus
(1)	Akusahtel	Hoiab akut.
(2)	Ventilatsioonivavad (4)	Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et sisemine ventilaator aegajalt sisse või välja lülitub.
(3)	 Aku vabastusriiv	Vabastab aku akusahtlist.

Komponent		Kirjeldus
(4)	 	<p>Traadita ühenduse kamber ja mälumoodulikamber, klaviatuurikruvi ja optilise draivi sahtel</p> <p>ETTEVAATUST. Süsteemi hangumise vältimiseks asendage traadita ühenduse moodul ainult sellise traadita ühenduse mooduliga, mille kasutamise on lubanud valitsusasutus, mis reguleerib traadita ühenduse seadmete kasutamist teie asukohariigis/-piirkonnas. Kui pärast mooduli asendamist kuvatakse hoiatusteade, eemaldage arvuti töö taastamiseks moodul ning võtke spikri ja toe rakenduse kaudu ühendust klienditoega.</p>
(5)		<p>Kõvakettasahtel</p> <p>Kõvakettakate võimaldab juurdepääsu kõvakettasahtlile.</p>

Märgised

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisides arvutiga välismaal. Sildid asuvad hõlpsalt juurdepääsetavates kohtades.

- Seerianumbrimärgis — sisaldab järgmist olulist teavet.

Komponent

(1)	Toote nimi
(2)	Seerianumber
(3)	Toote osanumber
(4)	Garantiiperiood
(5)	Mudeli kirjeldus

Hoidke see teave käepärast, kui võtate ühendust tehnilise toega. Seerianumbrimärgis on kinnitatud arvuti põhjale.

- Vastavusmärgis — sisaldab normatiivteavet arvuti kohta. Vastavusmärgis on kinnitatud akusahtlisse.
- Traadita ühenduse sertifitseerimismärgis või märgised – sisaldab/sisaldavad teavet traadita ühenduse seadmete kohta ja mõne sellise riigi/piirkonna vastavusmärgist, kus nende seadmete kasutamine on heaks kiidetud. Kui arvutimudelil on üks või mitu traadita ühenduse seadet, on arvutil üks või mitu sertifitseerimismärgist. Seda teavet võib teil vaja minna välismaale reisides. Traadita ühenduse seadme(te) sertifitseerimismärgis(ed) on kinnitatud akusahtlisse.

3 Ühenduse loomine võrguga

Saate arvuti kõikjale kaasa võtta. Ka kodus olles võite maailma avastada ja saada teavet miljonitelt veebisaitidelt, kasutades oma arvuti ja traadiga või traadita võrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühenduse luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Traadita ühenduse tehnoloogia edastab andmeid raadiolainete, mitte kaabli kaudu. Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- Traadita kohtvõrgu (WLAN) seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-i puhul suhtleb mobiilne traadita ühenduse seade teie arvutis traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- Bluetooth-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendusi muude Bluetooth-ühendust võimaldavate seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni kümne meetri (umbes 33 jala) kaugusel.

Lisateabe saamiseks traadita ühenduse tehnoloogia kohta uurige spikrirakendusest asjakohast teavet ja veebisaitide linke.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Arvuti raadiovõrguseadmeid saate juhtida järgmiste funktsioonidega.

- Traadita ühenduse nupp, lüliti või klahv (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks)
- Linux Network Manageri tarkvara
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Traadita ühenduse nupu kasutamine

Arvutil on traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja olenevalt arvuti mudelist üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, seega arvuti sisselülitamisel põleb traadita ühenduse märgutuli (valge).

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult ühe seadme olekut. Kui traadita ühenduse märgutuli on valge, on vähemalt üks traadita ühenduse seade sisse lülitatud. Kui traadita ühenduse märgutuli ei põle, on kõik traadita ühenduse seadmed välja lülitatud.

MÄRKUS. Mõnel arvutimudelil on siis, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud, traadita ühenduse märgutuli kollane.

Kuna arvuti traadita ühenduse seadmed on tehases lubatud, saab traadita ühenduse nupu abil kõik traadita ühenduse seadmed korraka sisse või välja lülitada. Eraldiseisvaid traadita ühenduse seadmeid saab juhtida tarkvara Linux Network Manager kaudu.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamine

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse, hallata traadita võrke ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Traadita või kaabelvõrguseadme lubamine või keelamine.

1. Paremklopsake tegumiriba paremas otsas asuval teatalal ikooni **Network Connection** (Võrguühendus).
2. Võrguühenduste lubamiseks või keelamiseks märkige või tühjendage üks järgmistest ruutudest:
 - **Luba võrguühendused (kõik võrguseadmed)**
 - **Luba juhtmeta võrguühendused**

Lisateabe saamiseks valige **Arvuti > Abi**.

WLAN-i kasutamine

WLAN-seadmega pääsete traadita kohtvõrku (WLAN), milles asuvad teised arvutid ja tarvikud, mis on ühendatud traadita ühenduse marsruuteri või pöörduspunkti kaudu.

 MÄRKUS. Termineid *traadita ühenduse marsruuter* ja *traadita ühenduse pääsupunkt* kasutatakse sageli samas tähenduses.

- Suuremahuline WLAN, nagu ettevõtte või avalik WLAN, kasutab tavaliselt raadiovõrgu pääsupunkte, mis mahutab suurt hulka arvuteid ja tarvikuid ja suudab eraldada kriitilised võrgufunktsioonid.
- Kodu- või väikekontori WLAN kasutab tavaliselt raadiovõrgu marsruuterit, mis võimaldab mitmel raadiovõrgu ja kaabelvõrguga ühendatud arvutil Interneti-ühendust, printerit ja faile jagada, vajamata selleks täiendavat riist- või tarkvara.

WLAN-seadme kasutamiseks arvutis peate looma ühenduse WLAN-infrastruktuuriga (teenusepakkuja, avaliku või ettevõttevõrgu funktsioon).

Interneti-teenuse pakkuja kasutamine

Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemi ja paigaldada arvuti modemiga ühendamiseks võrgukaabli ning testib Interneti-ühendust.

 MÄRKUS. Interneti-teenuse pakkuja annab teile Interneti-ühenduse loomiseks kasutaja ID ja parooli. Märkige see teave üles ja hoidke seda turvalises kohas.

WLAN-i häälestamine

WLAN-võrgu loomiseks ja Internetiga ühendamiseks vajate järgmisi seadmeid:

- lairibamodem (DSL- või kaabelmodem) **(1)** ja kiire Interneti-teenus, mis ostetakse Interneti-teenuse pakkujalt;
- traadita ühenduse marsruuter **(2)** (eraldi ostetav);
- traadita ühendusega arvuti **(3)**.

 MÄRKUS. Mõnel modemil on sisseehitatud traadita ühenduse marsruuter. Uurige Interneti-teenuse pakkujalt, millist tüüpi modem teil on.

Järgmisel joonisel on näide Interneti ühendatud traadita võrgust ja asjakohastest seadmetest.

Soovi korral saate aja jooksul Internetti pääsemiseks võrku ühendada veel traadita ja kaabelühendust toetavaid arvuteid.

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks vaadake oma marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

Traadita ühenduse marsruuteri konfigureerimine

WLAN-i häälestamisel abi saamiseks vaadake oma marsruuteri tootja või Interneti-teenuse pakkuja antud teavet.

 MÄRKUS. Traadita ühendust toetav arvuti on soovitatav alguses ühendada marsruuteriga sellega kaasas oleva kaabli abil. Kui arvuti loob edukalt Interneti-ühenduse, eemaldage kaabel ja looge seejärel Interneti-ühendus traadita võrgu kaudu.

WLAN-i kaitsmine

Kui häälestate uut WLAN-i või kasutate olemasolevat WLAN-i, lubage alati turvafunktsioonid, et kaitsta arvutit volitamata juurdepääsu eest. WLAN-id avalikes kohtades (tööpunktid), nagu kohvikud ja lennujaamad, ei pruugi üldse kaitset pakkuda. Kui tunnete muret oma arvuti turvalisuse pärast tööpunktis, piirduge oma võrgutegevuses mittekonfidentsiaalsete meilisõnumite ja Interneti tavapärase sirvimisega.

Kuna traadita ühenduse raadiosignaali levivad ka väljaspool võrku, saavad teised WLAN-seadmed kaitsmata signaale kasutada. WLAN-i saab kaitsta järgmiste ettevaatusabinõudega.

- Kasutage tulemüüri.

Tulemüür kontrollib nii andmeid kui ka võrku saadetavaid andmepäringuid ja blokeerib kõik kahtlased elemendid. Tulemüüre on saadaval nii tarkvarana kui ka riistvarana. Mõni võrk kasutab kombinatsiooni mõlemast.

- Kasutage traadita ühenduse krüptimist.

Traadita ühenduse krüptimine kasutab turvasätteid, et krüptida ja dekrüptida andmeid, mida võrgu kaudu edastatakse. Lisateavet leiate spikrirakendusest.

Ühenduse loomine WLAN-iga

WLAN-võrguga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud. Kui seade on sees, põleb traadita ühenduse märgutuli. Kui traadita ühenduse märgutuli ei põle, vajutage traadita ühenduse nuppu.

 MÄRKUS. Mõnel arvutimudelil on siis, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud, traadita ühenduse märgutuli kollane.

2. Klõpsake tegumiriba paremas servas teavitusalal võrguoleku ikooni.

3. Valige loendist oma WLAN.
4. Klõpsake üksust **Ühenda**.

Kui WLAN on lubatud turbega WLAN, palutakse teil sisestada turvakood. Tippige kood ja klõpsake ühenduse loomiseks nuppu **OK**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöörduspunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN pole kuvatud, klõpsake üksust **Ava Võrgu- ja ühiskasutuskeskus** ja seejärel üksust **Häälesta uus ühendus või võrk**. Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

Kui ühendus on loodud, asetage hiirekursor tegumiriba paremas servas teavitusallas olevale võrguoleku ikoonile, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

Bluetoothi traadita seadmete kasutamine

Bluetooth-seade pakub füüsilise kaabelühenduse asendamiseks lühimaa raadiosidet, millega ühendatakse tavaliselt järgmisi elektroonikaseadmeid:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid, PDA-d);
- telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid);
- pildiseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir

Bluetooth-seadmed võimaldavad võrdõigusvõrgu kasutamist, nii et saate häälesta Bluetooth-seadmete personaalvõrgu (PAN). Teavet Bluetooth-seadmete konfigureerimise ja kasutamise kohta leiate Bluetoothi tarkvara spikrist.

Ühendamine kaabelühendusega võrku

Traadiga ühendusi on kahte sorti: kohtvõrgu (LAN-) ühendus ja modemiühendus. LAN-ühendus kasutab võrgukaablit ja on palju kiirem kui modemiühendus, mis kasutab telefonikaablit. Mõlemaid kaableid müüakse eraldi.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN)

Kui soovite arvuti ühendada otse oma kodus olevasse marsruuterisse (traadita ühendusega töötamise asemel) või soovite ühenduse luua kontoris olemasoleva võrguga, kasutage LAN-ühendust.

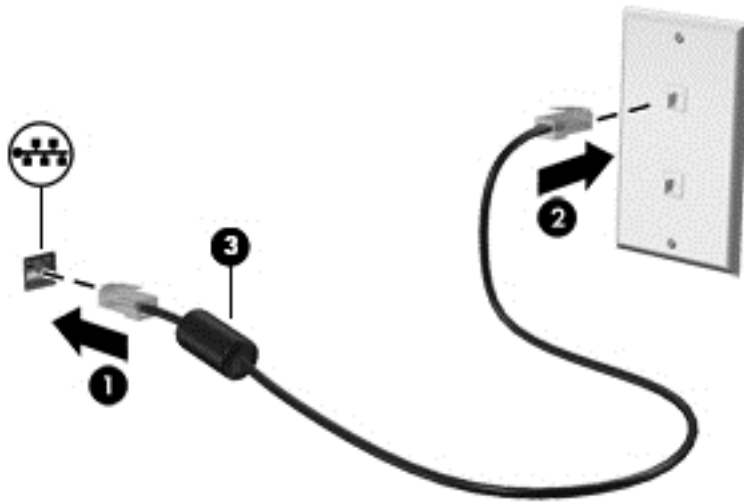
LAN-ühenduse loomiseks on tarvis 8-viigulist RJ-45-võrgukaablit.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti võrgupistikupessa (1).

2. Ühendage võrgukaabli teine ots seina võrgupistikupessa (2) või ruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on TV- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad (3), ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

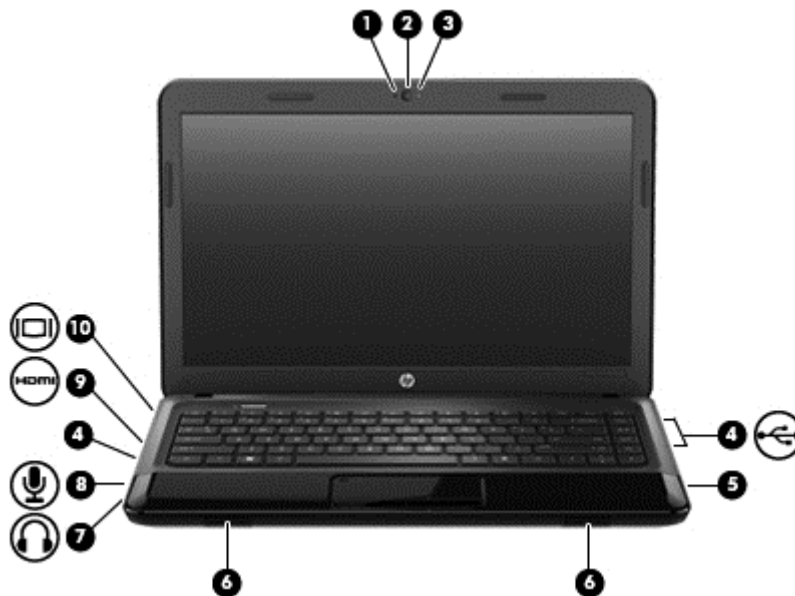

4 Meelelahutusfunktsioonide nautimine

Kasutage oma HP arvutit meelelahutuskeskusena, et veebikaamera abil suhelda, nautida ja hallata muusikat ning filme alla laadida ja vaadata. Kui soovite arvutit veelgi võimsamaks meelelahutuskeskuseks muuta, ühendage sellega välisseadmed, nagu kõlarid, kõrvaklapid, monitor, projektor, teler ja valitud mudelite puhul ka kõrglahutusega seadmed.

Multimeediumifunktsioonid

Siin on teie arvuti mõned multimeediumifunktsioonid.

Komponent		Kirjeldus
(1)	Sisemine mikrofon	Salvestab heli.
(2)	Veebikaamera	Salvestab videoklippe ja jäädvustab fotosid.
(3)	Veebikaamera märgutuli	Sees: veebikaamera on kasutusel.
(4)	 USB-pordid	Ühendab USB-seadmed. MÄRKUS. Üksikasjalikku teavet erinevate USB-portide tüüpide kohta leiate jaotisest USB-seadme kasutamine lk 38 .
(5)	Optiline draiv	Loeb optilisi kettaid ja kirjutab (ainult teatud mudelitel) neile.
(6)	Kõlarid (2)	Toovad kuuldavale heli.

Komponent		Kirjeldus
(7)		Heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupesa Toob kuuldavale heli, kui on ühendatud aktiivstereokõlarite, kõrvaklappide, kuularite, peakomplekti või teleri helisüsteemiga. HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate jaotisest <i>Normatiivne, ohutus- ja keskkonnakaitsealane teave</i> .
(8)		Helisisendi (mikrofoni) pistikupesa Ühendab arvuti peakomplekti mikrofoni, kaherealise stereomikrofoni või monomikrofoni.
(9)		HDMI-port Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.
(10)		Välise monitori port Ühendab välise VGA-liidesega monitori või projektori.

Veebikaamera kasutamine

Teie arvutil on integreeritud veebikaamera – võimas suhtlusvõrgutööriist, mis võimaldab teil lähedaselt suhelda kõrvaltoas või teisel pool maakera olevate sõprade ja kolleegidega. Veebikaameraga saate kiirsõnumside tarkvaraga videot voogedastada, seda jäädvustada ja ühiskasutusse anda ja teha fotosid.

Lisateavet veebikaamera kasutamise kohta leiate tarkvara Cheese spikrimenüüst.

Heli kasutamine

Saate oma HP arvutis esitada muusika-CD-sid, muusikat alla laadida ja kuulata, helisisu veebist voogedastada (sh raadiot), salvestada heli või miksida heli ja video, et multimeediume luua. Kuulamisnaudingu täiustamiseks ühendage arvutiga välised heliseadmed, nagu kõlarid või kõrvaklapid.

Kõlarite ühendamine

Saate arvutiga ühendada juhtmega kõlarid, ühendades need arvuti USB-portidesse (või heliväljundi pistikupessa) või dokkimisjaama.

Traadita kõlarite arvutiga ühendamiseks järgige seadme tootja juhiseid. Kõrglahutusega kõlarite ühendamiseks arvutiga vt jaotist [Helisätete konfigureerimine \(HDMI-teleriga\) lk 25](#). Enne heliseadmete ühendamist reguleerige kindlasti helitugevust.

Kõrvaklappide ühendamine

Saate arvuti kõrvaklappide pistikupessa ühendada juhtmega kõrvaklapid.

Juhtmeta kõrvaklappide või kõlarite ühendamiseks arvutiga järgige seadme tootja juhiseid.

 HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Ohutusosalast lisateavet leiate dokumendist *Eeskirjade, ohutus- ja keskkonnaalane teave*.

Mikrofoni ühendamine

Heli salvestamiseks ühendage mikrofoni arvuti mikrofoni pistikupessa. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustmüra.

Heli kontrollimine

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus).
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Hardware** (Riistvara) ja seejärel üksust **Sound** (Heli).
3. Valige vahekaart **Sound Effects** (Heliefektid) ja seejärel valige jaotises **Choose an alert sound** (Märguandeheli valimine) iga heli kontrollimiseks asjakohane helisuvand.

Arvuti salvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus).
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Hardware** (Riistvara) ja seejärel üksust **Sound** (Heli).
3. Valige vahekaart **Input** (Sisend) ja seejärel valige üksuse **Connector** (Ühenduspessa) kõrval rippmenüüs **Microphone** (Mikrofon) või **Line-in** (Sisendliin).
4. Sisendhelitugevuse reguleerimiseks liigutage helitugevuse liugur **Input** (Sisendhelitugevus) soovitud asendisse.

MÄRKUS. Parimate salvestustulemuste saavutamiseks rääkige otse mikrofoni ja salvestage heli kohas, kus pole taustamüra.

Arvuti helisätete kinnitamiseks või muutmiseks paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Sound** (Heli).

Video kasutamine

Teie HP arvuti on võimas videoseade, mis võimaldab teil oma lemmikveebisaitidelt vaadata voogesitusega videot ja alla laadida videoid ja filme, et neid oma arvutis vaadata ilma, et vajaksite võrguühendust.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks kasutage ühte arvuti videoportidest, et arvutiga ühendada väline monitor, projektor või teler. Enamikul arvutitel on VGA-port, millega saab ühendada analoogvideoseadmed. Mõnel arvutil on ka HDMI-port, millega saab ühendada kõrglahutusega monitori või teleri.

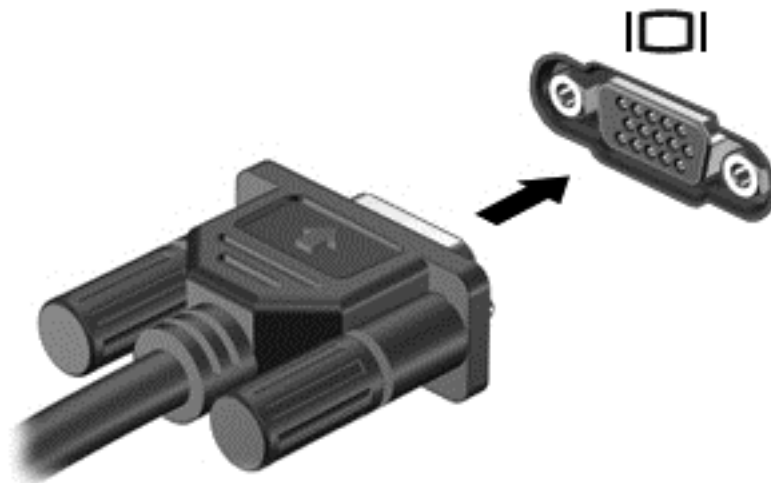
NB! Veenduge, et välisseade on ühendatud õige kaabli abil arvuti õige pordiga. Kui teil on küsimusi, uurige tootja juhiseid.

VGA-monitori või -projektori ühendamine

Arvutiekraani kujutise nägemiseks välisel VGA-monitoril või selle projitseerimiseks esitluse tarbeks ühendage monitor või projektor arvuti VGA-porti.

Monitori või projektori ühendamine.

1. Ühendage monitori või projektori VGA-kaabel vastavalt joonisele arvuti VGA-porti.

2. Valitud mudelite puhul vajutage ekraanikujutise vahetamiseks 3 kuvaoleku vahel klahvi **f4**.

- Vaadake ekraanikujutist arvutis.
- Vaadake ekraanikujutist korraga *nii* arvutis kui ka välisseadmes.
- Vaadake ekraanikujutist välisseadmesse laiendatud arvutis.
- Vaadake ekraanikujutist välisseadmes (monitoril või projektoris).

Klahvi **f4** igakordsel vajutamisel muutub kuvaolek.

Kui pärast klahvi **f4** vajutamist välist monitori ei tuvastata, toimige järgmiselt.

 MÄRKUS. Kui arvutis on AMD kaart, järgige järgmises jaotises esitatud juhiseid.

1. Klõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Gnome Display Applet** (Gnome'i ekraaniaplett).
2. Valige **Configure Display Settings** (Kuvasetete konfigureerimine).
3. Klõpsake üksust **Detect Monitors** (Tuvasta monitorid).
4. Klõpsake monitorist paremal raadionuppu **On** (Sees). Kui vaikemonitori ei tuvastata, määrake välisele monitorile sobiv eraldusvõime ja värskendussagedus. Soovi korral muutke kuva suunda. Kui soovite kasutada peegelrežiimi, märkige ruut **Mirror Screens** (Peegelekraanid).

 MÄRKUS. Välise monitori tarvis rõhtpaigutuse lubamiseks klõpsake üksust **Default** (Vaikevalik).

5. Klõpsake käsku **Rakenda**.
6. Klõpsake üksust **Sulge**.

Kui pärast klahvi **f4** vajutamist ei tuvastata välist monitори ja arvutis on AMD graafikakaart, toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Veel rakendusi ... > System > (Süsteem) ATI Catalyst Control Center (as Superuser)** (ATI Catalysti juhtimiskeskus (superkasutajana)).
2. Sisestage juurparool.
3. Valige paremal paanil **Display Manager** (Kuvahaldur).
4. Klõpsake nuppu **Detect connected displays** (Tuvasta ühendatud kuvarid).
5. Ekraanisätete muutmiseks klõpsake dialoogiboksis monitори ja valige vahekaart **Display properties** (Kuvaatribuudid) või **Multi-Display** (Mitmikkuva).
6. Kui sätted on konfigureeritud, klõpsake käsku **Rakenda** ja seejärel üksust **OK**. Võimalik, et arvuti tuleb taaskäivitada.

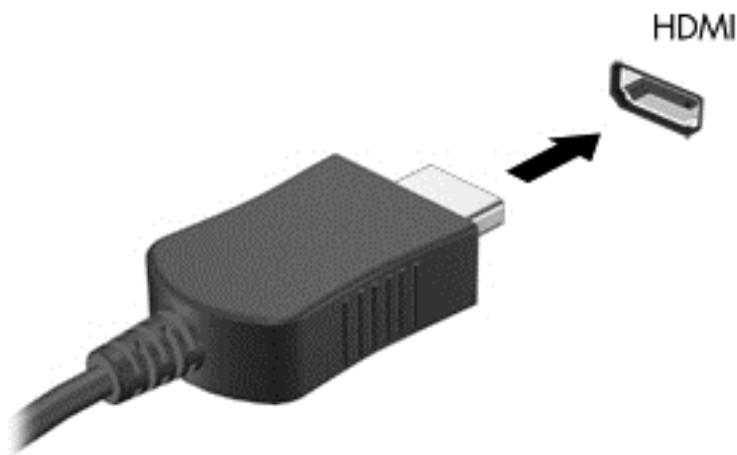
HDMI-teleri või -monitори ühendamine

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoriga ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele.

HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

Kõrglahutusega teleri või monitори ühendamine arvutiga.

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Arvuti ekraanikujutise vahetamiseks 3 kuvaoleku vahel vajutage klahvi **f4**.
 - Vaadake ekraanikujutist arvutis.
 - Vaadake ekraanikujutist korraga *nii* arvutis kui ka välisseadmes (teleris või monitoriga).
 - Vaadake ekraanikujutist välisseadmesse laiendatud arvutis.
 - Vaadake ekraanikujutist välisseadmes.

Klahvi **f4** igakordsel vajutamisel muutub kuvaolek.

Helisätete konfigureerimine (HDMI-teleriga)

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot *ja heli*. Kui pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga ei konfigureeru HDMI-heli end ise automaatselt, saate HDMI-heli sisse lülitada järgmiste toimingutega.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Speaker** (Kõlar) ja seejärel klõpsake üksust **Sound Preferences** (Helieelistused).
2. Klõpsake vahekaardil Output (Väljund) üksust **HD-Audio Generic Digital Stereo (HDMI)**.
3. Sulgege aken **Sound Preferences** (Helieelistused).

Helivoo taastamiseks arvuti kõlarites toimige järgmiselt.

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Speaker** (Kõlar) ja seejärel klõpsake üksust **Sound Preferences** (Helieelistused).
2. Vahekaardil Output (Väljund) klõpsake üksust **HD-Audio Generic Analog Stereo**.
3. Sulgege aken **Sound Preferences** (Helieelistused).

5 Klaviatuuri ja osutusseadmete kasutamine

Teie arvuti võimaldab hõlpsat ekraanil liikumist. Peale klaviatuuri saate teha ekraanil toiminguid ka puuteplaadi abil. Arvutil võib olla ka integreeritud numbriklahvistik. Valitud mudelitel on ka spetsiaalsed toiminguklahvid või kiirklahvide funktsioonid, mille abil hõlpsalt tavapäraseid ülesandeid teha.

Lisaks arvutil olevatele osutusseadmetele, nagu puuteplaat, saate kasutada välist USB-hiirt (eraldi ostetav). Ühendage see lihtsalt mõnda arvuti USB-porti.

Osutusseadmete sätete (nt nuppude konfiguratsioon, klõpsamiskiirus ja kursorisuvandid) kohandamiseks valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus) > **Mouse** (Hiir).

Klaviatuuri kasutamine

Klaviatuuri abil saate trükkida ja toiminguklahvid ning kiirklahvid võimaldavad teil kasutada teatud funktsioone. Lisateabe saamiseks klaviatuuri klahvide kohta vaadake jaotist [Klahvid lk 11](#).

 MÄRKUS. Sõltuvalt riigist või regioonist võivad klaviatuuri klahvid ja nende funktsioonid selles jaotises kirjeldatutest erineda.

Klahvikombinatsiooni ALT GR kasutamine

Mõne riigi klaviatuuridel on klahv **alt gr**, mis on mõeldud spetsiaalsete klahvikombinatsioonide kasutamiseks. Selle klahviga klaviatuuril ruupia sümboli sisestamiseks kasutage klahvikombinatsiooni **alt gr+4**. Regioonile omaste klaviatuuridega Indias võidakse ruupia sümboli sisestamiseks kasutada klahve **ctrl+tõstuklahv+4**.

Toiminguklahvide kasutamine

Toiminguklahv täidab sellele määratud funktsiooni. Klahvidel **f1–f12** kujutatud ikoonid tähistavad klahvide funktsioone.

Toiminguklahvi funktsiooni kasutamiseks vajutage ja hoidke klahvi all.

Toiminguklahvide funktsioon on tehases lubatud. Selle funktsiooni saab keelata häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS). Juhiseid, kuidas häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) avada, leiate peatükist [Häälestusutiliit Setup Utility \(BIOS\) ja diagnostikautiliit Advanced System Diagnostics lk 57](#). Seejärel järgige ekraani allosas olevaid juhiseid.

Pärast toiminguklahvi funktsiooni keelamist peate määratud funktsiooni aktiveerimiseks vajutama klahvi **fn** koos vastava toiminguklahviga.

 ETTEVAATUST. Olge häälestusutiliidis Setup Utility muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f1	Avab spikrirakenduse. Spikrirakendus sisaldab õppematerjale, vastuseid küsimustele ja pakub juurdepääsu tootevärskendustele.

Ikoon	Klahv	Kirjeldus
	f2	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kuni hoiate klahvi all.
	f3	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kuni hoiate klahvi all.
	f4	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab selle klahvi vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraani kui ka monitori. Enamik väliseid monitore saavad arvutist videoteavet VGA-videostandardi kaudu. Selle toiminguklahviga saate lülitada kujutise ka muudesse seadmetesse, mis arvutist videoteavet vastu võtavad.
	f5	Avab veebibrauseri.
	f6	Esitab heli-CD eelmise loo või DVD või BD eelmise osa.
	f7	Alustab, peatab või jätkab heli-CD, DVD või BD taasesitust.
	f8	Esitab heli-CD järgmise loo või DVD või BD järgmise osa.
	f9	Vähendab järk-järgult helitugevust, kui hoiate klahvi all.
	f10	Suurendab järk-järgult helitugevust, kui hoiate klahvi all.
	f11	Vaigistab ja taastab heli kõlarites.
	f12	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.

Puuteplaadi kasutamine

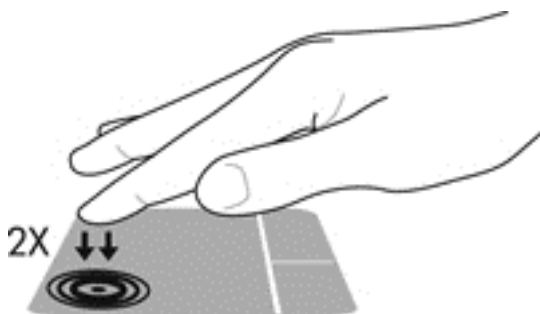
Komponent		Kirjeldus
(1)	puuteplaat sisse-/väljalülitusnupp	Lülitab funktsiooni puuteplaat sisse või välja.
(2)	Puuteplaadi märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> Sees: puuteplaat on välja lülitatud. Väljas: puuteplaat on sisse lülitatud.
(3)	Puuteplaadi ala	Liigutab ekraanil olevat kursorit ja valib või aktiveerib ekraanil üksusi.
(4)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire vasakpoolne nupp.
(5)	Puuteplaadi parempoolne nupp	Toimib samamoodi nagu välise hiire parempoolne nupp.

Kursori liigutamiseks libistage üht sõrme puuteplaadil suunas, kuhu soovite kursorit liigutada. Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire nuppe.

Puuteplaadi välja- või sisselülitamine

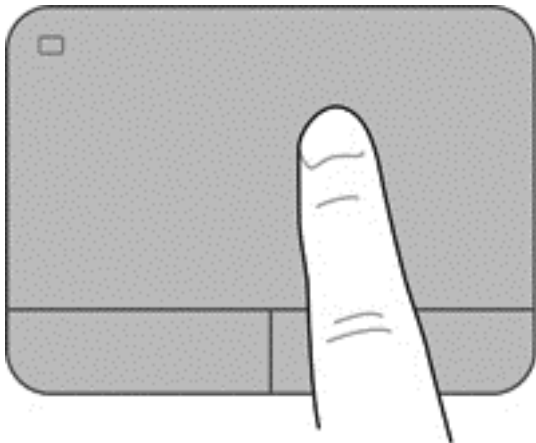
Puuteplaadi välja- ja sisselülitamiseks topeltkoputage kiiresti puuteplaadi sisse- ja väljalülitusnuppu.

Kui puuteplaat on sisselülitatud, siis puuteplaadi märgutuli ei põle.

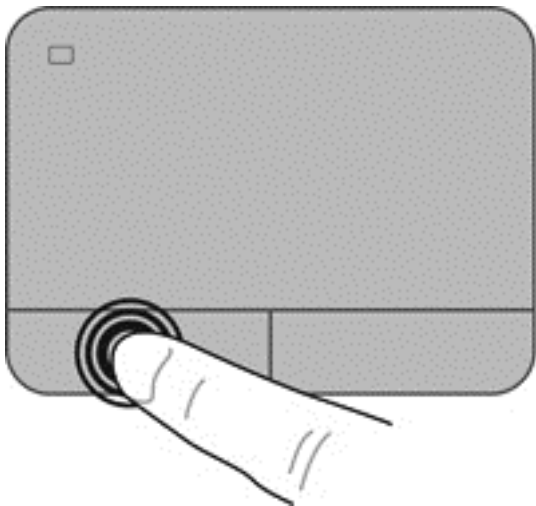
Navigeerimine

Ekraanil kuvatava kursori liigutamiseks libistage üht sõrme puuteplaadil suunas, kuhu soovite kursorit liigutada.

Valimine

Kasutage puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu.

Puuteplaadižestide kasutamine

Puuteplaat toetab mitmesuguseid žeste, mis võimaldab teil töölaual olevate üksustega tegeleda, liigutades sõrmi, surudes neid kokku või neid pöörates. Puuteplaadižestide kasutamiseks asetage puuteplaadile korraga kaks sõrme.

MÄRKUS. Puuteplaadižeste ei toetata kõigis programmides.

Žestide kohta teabe kuvamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus) > **TouchPad** (Puuteplaat).
2. Klõpsake žesti, mille funktsioonide kohta soovite teavet kuvada.

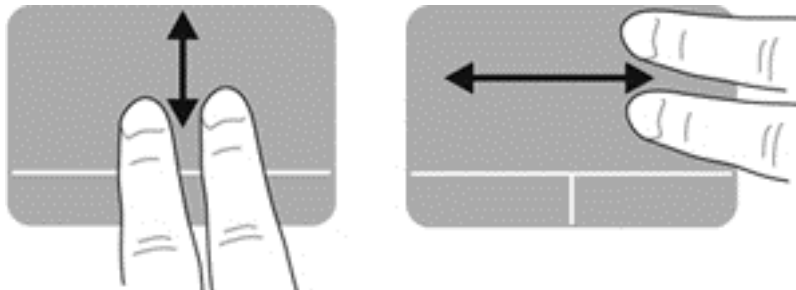
Žestide sisse- või väljalülitamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus) > **TouchPad** (Puuteplaat) ja seejärel klõpsake nuppu **Settings** (Sätted).
2. Valige žest, mille soovite sisse või välja lülitada.
3. Klõpsake nuppu **Apply** (Rakenda) ja seejärel nuppu **OK**.

Kerimine

Kerimisžestist on abi, kui soovite lehel või pildil üles, alla, vasakule või paremale liikuda. Kerimiseks asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadile ja seejärel lohistage neid üles, alla, vasakule või paremale.

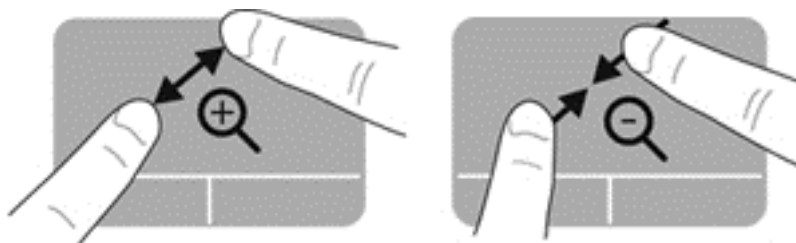
 MÄRKUS. Kerimiskiirus sõltub sõrmede liigutamise kiirusest.

Kokkusurumine/suumimine

Kokkusurumisžest võimaldab piltide ja teksti vähendamist ja suumimisžest nende suurendamist.

- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadile ja seejärel viige sõrmed lahku.
- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadile ja seejärel viige sõrmed kokku.

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii akutoitel kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole vahelduvvoolutoiteallikat saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa. Arvuti toetab energiarežiime, mis haldavad arvuti energiakasutust ja säästmist, nii et saate leida tasakaalu jõudluse ning aku säästmise vahel.

Peatatud või talveunerežiimi kasutamine

Arvutil on tehases lubatud kaks energiasäästurežiimi: peatatud ja talveunerežiim

Peatatud režiimi käivitamisel tühjendatakse ekraan ja töö salvestatakse mällu, mis võimaldab peatatud režiimist väljumisel kiiremini tööd jätkata kui talveunerežiimi puhul. Kui arvuti on peatatud režiimis pikema aja vältel või kui aku jõuab peatatud režiimi kestel laetuse kriitilisele tasemele, käivitab arvuti talveunerežiimi.

Talveunerežiimis salvestatakse teie töö kõvakettale uinakufaili ja arvuti lülitub välja.

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, heli või video taasesitusfunktsioonide kadumise või teabekao ohu vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel ei peatatud ega talveunerežiimi.

 MÄRKUS. Sel ajal kui arvuti on peatatud või talveunerežiimis, pole võimalik luua mitte mingit tüüpi võrguühendust ega teha mis tahes arvutitoiminguid.

Peatatud režiimi käivitamine ja sellest väljumine

Süsteem on tehases häälestatud käivitama peatatud režiimi, kui arvutit (sõltuvalt akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta juhtkeskuse toitehaldussätete abil.

Kui arvuti on sisse lülitatud, on peatatud režiimi käivitamiseks järgmised võimalused.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Sulgege ekraan.
- Valige **Computer** (Arvuti) > **Shutdown** (Seiskamine) > **Suspend** (Peata).
- Klõpsake tegumiriba parempoolses otsas asuvat ikooni **Power** (Toide) ja seejärel käsku **Suspend** (Seiska).

Peatatud režiimist väljumiseks toimige järgmiselt.

- Vajutage korraks toitenuppu.
- Kui ekraan on suletud, avage see.
- Vajutage klaviatuuril mõnd klahvi.
- Koputage puuteplaati või libistage sellest sõrmega üle.

Kui arvuti väljub peatatud režiimist, süttivad toite märgutuled ja ekraanile ilmub sama kuva, mis oli töö lõppedes.

MÄRKUS. Kui olete määranud arvuti ärkamisel parooli nõudmise, tuleb teil töö uuesti kuvamiseks sisestada oma parool.

Talveunerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Süsteem on tehases häälestatud käivitama talveunerežiimi, kui arvutit (sõltuvalt akutoitel või välistoitel töötades) teatud aja jooksul ei kasutata või aku laetus jõuab kriitilise tasemeni.

Toitesätteid ja ajalõppe saab muuta juhtkeskuses.

Talveunerežiimi käivitamiseks valige **Arvuti > Shutdown** (Seiskamine) > **Hibernate** (Talveunerežiim).

Talveunerežiimist väljumiseks vajutage korraks toitenuppu.

Toite märgutuli süttib uuesti ja arvuti naaseb ekraanile, kus töö peatati.

MÄRKUS. Kui olete määranud ärkamisel parooli nõudmise, peate teil selle kuva ekraanile saamiseks sisestama oma parooli.

Ärkamisel parooli nõudmise määramine

Kui soovite arvuti häälestatud peatatud või talveunerežiimist väljudes parooli küsima, toimige järgmiselt.

1. Avage arvutit käivitades või taaskäivitades Setup Utility. Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **F10**.
2. Valige nooleklahvide abil **Security** (Turvasätted) > **Set Power-On Password** (Määra sisselülitusparool) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli määramiseks tippige see väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli muutmiseks tippige väljale **Enter Current Password** (Sisestage praegune parool) praegune parool, väljadele **Enter New Password** (Sisestage uus parool) ja **Confirm New Password** (Kinnitage uut parooli) uus parool ning seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**.
 - Sisselülitusparooli kustutamiseks tippige väljale **Enter Current Password** (Sisestage praegune parool) praegune parool ja vajutage 4 korda sisestusklahvi **enter**.
3. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Toiteikooni kasutamine

Toiteikoon võimaldab kiiresti toitesätteid avada ja aku laetuse taset vaadata.

- Allesjäänud laetuse taseme protsendi ja praeguse energiarežiimi kuvamiseks osutage kursoriga tegumiriba paremas servas olevale toiteikoonile.
- Toitesuvandite avamiseks või toiterežiimi vahetamiseks klõpsake toiteikooni ja valige loendist soovitud üksus.

Erinevad toiteikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab akuikoon teate.

Toitehalduse kasutamine

Toitehaldussätete puhul on tegu süsteemisätete kogumiga, mis haldab arvuti energiakasutust. Toitehaldussätted võimaldavad energia säästmist ja arvuti parima jõudluse saavutamist.

Toitehaldussätteid saab kohandada.

Praeguste toitehaldussätete kuvamine

- ▲ Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Toide** ja seejärel klõpsake üksust **Eelistused**.

Praeguste toitehaldussätete muutmine

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas otsas asuval teatealal ikooni **Toide** ja seejärel klõpsake üksust **Eelistused**.
2. Muutke sätteid sakkidel **On AC Power** (Võrgutoitel), **On Battery Power** (Akutoitel) ja **General** (Üldist), nagu soovite.

Arvuti kasutamine akutoitel

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel ja ekraani heledus väheneb, et aku kasutusaega pikendada. Kui arvuti on välja lülitatud ja välistoitest lahutatud, tühjeneb arvutis olev aku tasapisi.

Aku kasutusaeg võib olenevalt toitehaldussätetest, arvutis töötavatest programmidest, ekraani heledusest, arvutiga ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest erineda.

Kasutaja vahetatava aku eemaldamine

Arvutiga on kaasas kasutaja vahetatav aku.

 HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks tuleks arvutis kasutada üksnes koos arvutiga tarnitud kasutaja vahetatavat akut, HP tarnitud asendusakut või HP-lt tarvikuna ostetud ühilduvat akut.

 ETTEVAATUST. Aku eemaldamine siis, kui see on arvuti ainus toiteallikas, võib põhjustada teabekao. Seega salvestage enne aku eemaldamist töö ja käivitage talveunerežiim või lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.

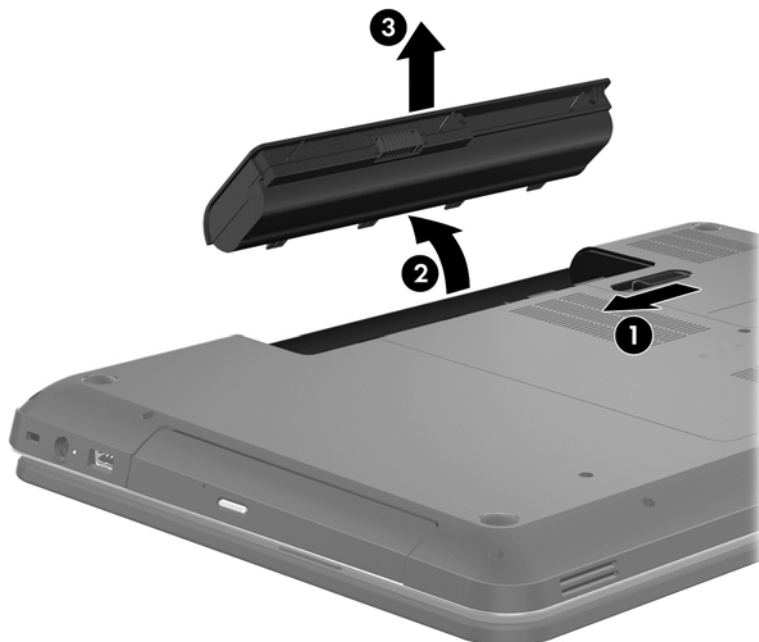
Aku eemaldamiseks toimige järgmiselt.

1. Pöörake arvuti tasasel pinnal tagurpidi.
2. Lükake aku vabastamiseks vabastusriivi (1).

MÄRKUS. Aku vabastusriiv liigub automaatselt algsesse asendisse.

3. Kallutage akut (2) ülespoole ja eemaldage see arvutist (3).

Teabe otsimine aku kohta

Spikker pakub aku jaoks järgmisi vahendeid ja teavet.

- teave aku kalibreerimise, toitehalduse ning õige hoolduse ja hoiundamise kohta, et pikendada aku kasutusaega;
- teave akutüüpide, spetsifikatsiooni, kasutusea ja mahtuvuse kohta.

Linuxi spikrirakenduse avamiseks valige **Arvuti > Abi**. Seejärel liikuge toitehalduse vastavate jaotisteni.

Akutoite säästmine

Kasutage järgmisi nõuandeid akutoite säästmiseks ja aku kasutusaja pikendamiseks.

- Vähendage ekraani heledust.
- Valige toitesuvandites režiim **Energiasäästja**.
- Eemaldage arvutilt aku, kui te seda ei kasuta ega lae.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage välisseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välistoitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töö, käivitage peatatud olek või talveunerežiim või lülitage arvuti välja.

Laetuse madala taseme tuvastamine

Kui aku, olles arvuti ainus toiteallikas, jõuab laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab teavitusalal olev toiteikoon madala või kriitilise akutaseme teatise.

MÄRKUS. Lisateavet toite kohta leiate jaotisest [Toiteikooni kasutamine lk 33](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt.

- Kui uinakurežiim on lubatud ning arvuti töötab või on seiskunud, läheb arvuti uinakurežiimi.
- Kui talveunerežiim on keelatud ja arvuti töötab või on peatatud olekus, siis jääb arvuti lühikeseks ajaks peatatud olekusse, seejärel lülitub välja ning kogu salvestamata teave läheb kaotsi.

Kasutaja vahetatava aku hoiundamine

ETTEVAATUST. Aku kahjustamise riski vähendamiseks ärge jätke akut pikaks ajaks kõrge temperatuuri kätte.

Kui te ei kavatse arvu­tit üle kahe nädala kasutada ega vooluvõrku ühendada, võtke aku välja ja hoidke seda toite säästmiseks arvu­tit eraldi jahedas ja kuivas kohas.

Hoiule pandud akut tuleks iga 6 kuu tagant kontrollida. Kui laetuse tase on langenud alla 50%, laadige aku enne uuesti hoiule panemist.

Kasutaja vahetatava aku kasutusest kõrvaldamine

HOIATUS! Tule- või põletusohu vähendamiseks ärge võtke akut lahti, ärge purustage ega torgake seda. Ärge lühistage väliskontakte. Ärge visake akut ei tulle ega vette.

Aku õigesti kasutusest kõrvaldamise juhised leiate dokumendist *Eeskirjade, ohutus- ja keskkon­naalane teave*. Avamiseks topel­tklõpsake töölaual ikooni **HP Documents** (HP dokumendid).

Kasutaja vahetatava aku vahetamine

Kui aku mõni sisemistest elementidest pole töökorras või aku mahtuvus on oluliselt vähenenud, tuleb aku välja vahetada. Kui on tõenäoline, et akule kehtib HP garantii, on spikris ka garantii ID. Vaadake HP veebisaidilt lisateavet asendusaku tellimise kohta.

Arvuti kasutamine välistoitel

Teavet arvuti vahelduvvoolutoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olevast dokumendist *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välise vahelduvvoolutoitega või dokkimis- või laiendus­seadmega, ei kasuta arvuti akut.

HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

Ühendage arvuti välistoiteltega järgmistes olukordades:

HOIATUS! ärge laadige akut, kui viibite lennuki pardal,

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või muutmisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud mudelitel),
- sisemiste kõvaketastega arvutitel ketta defragmentori kasutamisel,
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoittega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- ekraani heledus suureneb,
- Toiteikoon teavitusalal muudab ilmet.

Arvuti välistoitest eemaldamisel toimub järgmine:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks.
- Toiteikoon teavitusalal muudab ilmet.

Arvuti väljalülitamine

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi.

Käsk Sule arvuti suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Lülitage arvuti välja järgmistes olukordades.

- Teil on vaja vahetada arvuti sisemisi komponente või neile juurde pääseda.
- Soovite ühendada välise riistvaraseadme, mida ei saa ühendada USB- või videoporti.
- Arvutit ei kasutata pikema aja vältel ning see lahutatakse välistoitest.

Kuigi arvuti saab sulgeda ka toitenupust, on soovitatav siiski kasutada käsku Shut Down (Sule arvuti):

 MÄRKUS. Kui arvuti on peatatud või talveunerežiimis, tuleb sellest väljuda, enne kui arvuti välja lülitada saab.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige **Arvuti > Shutdown (Seiskamine) > Seiska**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid ei ole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage ja hoidke vähemalt 5 sekundit all toitenuppu.
- Lahutage arvuti välistoitest.
- Kasutaja vahetatava akuga mudeli puhul eemaldage aku.

7 Teabe haldamine ja ühiskasutus

Draivid on digitaalsed talletusseadmed, sh kõvakettad, pooljuhtkettad, optilised draivid jms, mille abil teavet talletada, hallata, anda ühiskasutusse ja sellele juurde pääseda. Teie arvutil on sisemine kõvaketas, kuhu talletatakse teie arvuti tarkvara, operatsioonisüsteem ja kuhu saab talletada ka teie isiklikke faile. Mõnel arvutil on ka sisseehitatud optiline draiv, mille abil lugeda või kirjutada CD-sid või DVD-sid ning esitada ja salvestada heli- ja videofaile.

Lisamahutavuse või -funktsioonide kasutamiseks ühendage väline draiv (eraldi ostetav optiline draiv või kõvaketas) või sisestage digitaalne talletuskaart, et teave otse telefonist või kaamerast importida. Arvuti USB-porti ühendatud USB-mälupulk võimaldab samuti kiirelt andmeid edastada. Mõned seadmed kasutavad töötamiseks arvuti toidet, teistel on oma toiteallikas. Mõnel seadmel on kaasas tarkvara, mis tuleb installida.

 MÄRKUS. Teavet väliste traadita ühenduse seadmete ühendamise kohta leiate peatükist [Ühenduse loomine võrguga lk 15](#).

 MÄRKUS. Lisateavet vajamineva tarkvara ja draiverite ning arvutiportide kasutamise kohta leiate tootja juhistest.

USB-seadme kasutamine

Enamikul arvutitel on rohkem kui üks USB-port, kuna see mitmekülgne liides võimaldab teil arvutiga ühendada paljusid erinevaid välisseadmeid, nagu USB-klaviatuur, hiir, väline draiv, printer, skanner või USB-jaotur.

Arvutil võib olla rohkem kui ühte tüüpi USB-porte. Ostke kindlasti seadmed, mis teie arvutiga ühilduvad.

Tüüp	Kirjeldus
USB 2.0	Andmeedastus kiirusel 60 MB/s.
USB 3.0	Edastab andmeid kiirusega 640 MB/s. USB 3.0 pordid, mida nimetatakse ka SuperSpeed-portideks, ühilduvad ka USB 1.0 ja 2.0 seadmetega.

USB-seadme ühendamine

 ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge kasutage USB-seadme ühendamisel liigset jõudu.

- ▲ Ühendage seadme USB-kaabel USB-port.

 MÄRKUS. USB-port arvutil võib selles jaotises oleval pildil esitatust pisut erineda.

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli.

 MÄRKUS. USB-seadme esmakordsel ühendamisel kuvatakse teavitusalal teade selle kohta, et arvuti tuvastas seadme.

USB-seadme eemaldamine

 ETTEVAATUST. USB-pistmiku vigastamise vältimiseks ärge eemaldage USB-seadet kaablist tõmmates.

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise riski vähendamiseks kasutage USB-seadme turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. USB-seadme eemaldamiseks salvestage oma teave ja sulgege kõik seadmega seotud programmid.
2. Valige failibrauseri avamiseks **Computer** (Arvuti) > **Nautilus**.
3. Klõpsake üksuse **File** (Fail) vasakul paanil olevas loendis **Places** (Kohad) ikooni **Väljutamine**.
4. Eemaldage seade.

Toitega USB-seadme ühendamine

 ETTEVAATUST. Seadmete vigastamise ohu vähendamiseks toitega seadme ühendamisel veenduge, et seade on välja lülitatud ja selle vahelduvvoolutoite juhe on eemaldatud.

1. Ühendage seade arvutiga.
2. Ühendage seadme toitejuhe maandusega vahelduvvooluvõrgu pistikupessa.
3. Lülitage seade sisse.

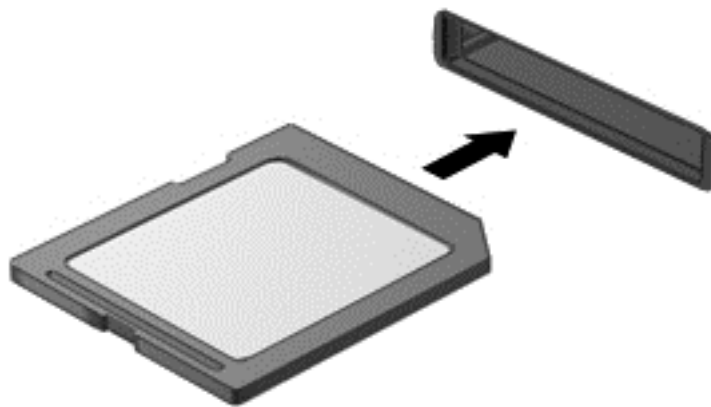
Toiteta välisseadme eemaldamiseks peatage seade ja eemaldage seejärel arvuti küljest. Toitega seadme lahutamiseks lülitage seade välja, eemaldage see arvuti küljest ja seejärel eraldage vahelduvvoolutoite juhe.

Digitaalse talletuskaardi sisestamine ja eemaldamine

Digitaalse talletuskaardi sisestamiseks toimige järgmiselt.

⚠ ETTEVAATUST. Digitaalkaardi konnektorite vigastamise vältimiseks ärge kasutage digitaalkaardi sisestamisel liigset jõudu.

1. Hoidke kaarti nii, et silt on pealpool ja ühenduselemendid arvuti suunas.
2. Sisestage kaart digitaalsesse talletuspessa ja vajutage, kuni kaart on kindlalt paigas.

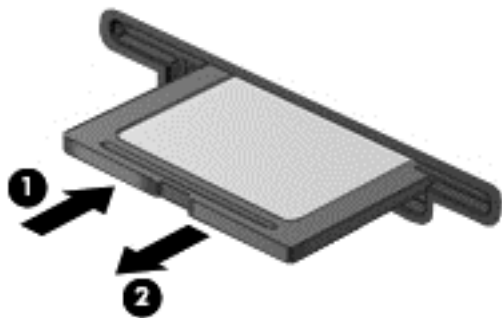

Kui seade on tuvastatud, kostab sellest teavitav heli ja kuvatakse valikute menüü.

Digitaalse talletuskaardi eemaldamine.

⚠ ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks kasutage digitaalkaardi turvaliseks eemaldamiseks järgmisi toiminguid.

1. Salvestage oma teave ja sulgege kõik digitaalkaardiga seotud programmid.
2. Valige failibrauseri avamiseks **Computer** (Arvuti) > **Nautilus**.
3. Klõpsake üksuse **File** (Fail) vasakul paanil olevas loendis **Places** (Kohad) ikooni **Väljutamine**.
4. Vajutage kaardile **(1)** ja eemaldage see pesast **(2)**.

📝 MÄRKUS. Kui kaart ei välju, tõmmake see pesast välja.

Optiliste draivide kasutamine

Optiline kettadraiv kasutab suures mahus teabe lugemiseks või talletamiseks laservalgust. Mõne draiviga saab andmeid vaid lugeda, kuid teistega saab teavet ka tühjale kettale kirjutada (kõrvetada).

Optilise draivi jõudluse parandamiseks kasutage neid nõuandeid.

- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Ärge kasutage optilise draivi kettale kirjutamise ajal klaviatuuri ega liigutage arvutit. Kirjutamistoiming on värinatundlik.
- Veenduge, et olete installinud uusimad draivi tarkvaravärskendused.
- Kui kasutatav ketas pole puhas, puhastage seda kuiva, ebemevaba ja pehme lapiga.

Teie arvuti võib sisaldada optilist draivi, mis toetab ühte või mitut järgmistest kettatehnoloogiatest.

- CD — kompaktselt kettale talletatakse andmed, mida loetakse optilise kettadraivi laseriga. Saadaval on järgmised CD-vormingud.
 - CD-Recordable (CD-R), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja salvestada teabe ühekordselt CD-le. Kui teave on CD-R-kettale salvestatud, ei saa seda muuta ega kustutada; see on seal jäädavalt.
 - CD-Re-Writable (CD-RW), mis võimaldab teil teavet lugeda ja salvestada teavet CD-le mitu korda. CD-l oleva teabe saab kustutada.
- DVD — digitaalne videoketas on suure mahutavusega optiline ketas. Sellele saab talletada rohkem teavet kui CD-le. Kahepoolsele DVD-le saab talletada kuni 17 GB andmeid. Saadaval on järgmised DVD-vormingud.
 - DVD-Recordable (DVD-R või DVD+R), mis võimaldab arvutil teavet lugeda ja salvestada teabe ühekordselt DVD-le. Kui teave on kettale salvestatud, ei saa seda muuta ega kustutada; see on seal jäädavalt. DVD-sid saab kasutada DVD±R-draivides.
 - DVD-Re-Writable (DVD-RW või DVD+RW), mis võimaldab teil teavet lugeda ja salvestada teavet kettale mitu korda. Kettal oleva teabe saab kustutada. DVD-sid saab kasutada DVD±R-draivides.

Optilise ketta sisestamine

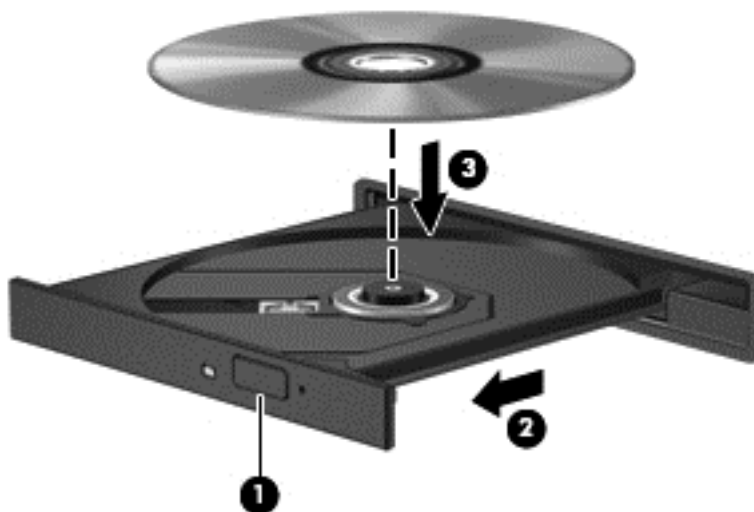
1. Lülitage arvuti sisse.
2. Kettasahtli avamiseks vajutage draivi ehisplaadi vabastusnupule **(1)**.
3. Tõmmake sahtel välja **(2)**.
4. Hoidke ketast servadest, et vältida ketta andmekihiga poole puudutamist, ja asetage see võllile, etiketiga külg pealpool.

MÄRKUS. Kui sahtlile juurdepääs on takistatud, kallutage ketast võllile asetades ettevaatlikult.

- Vajutage ketast (3) ettevaatlikult allapoole salvevõlli peale, kuni ketas oma kohale klõpsatab.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

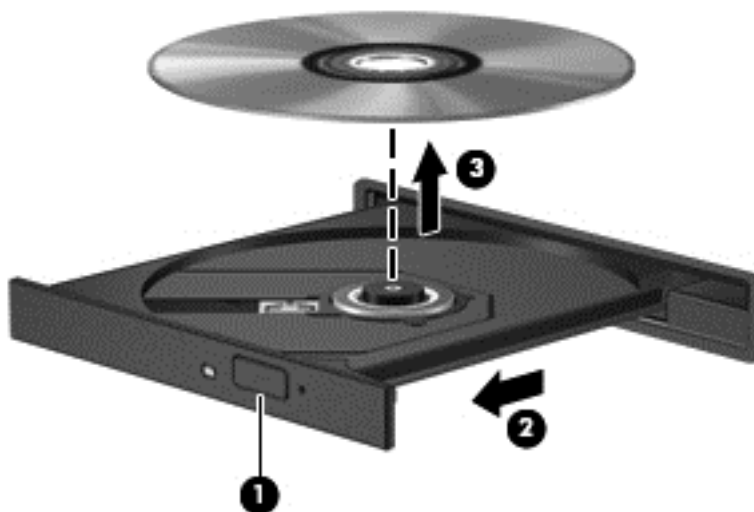
- Sulgege kettasahtel.

 MÄRKUS. Pärast ketta sisestamist oodake natuke. Kui te pole veel meediumipleierit valinud, avaneb AutoPlay dialogiboks. Seal küsitakse, kuidas soovite oma andmekandja sisu kasutada.

Optilise ketta eemaldamine

- Kettasahtli avamiseks vajutage kettaseadme ehisplaadil vabastusnupule (1) ja tõmmake sahtel (2) õrnalt välja, kuni see peatub.
- Eemaldage ketas (3) sahtlist, vajutades võlli ettevaatlikult allapoole, samal ajal ketast välisservadest tõstes. Hoidke ketast servadest ja vältige ketta pinna puudutamist.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

- Sulgege kettasahtel ning asetage ketas kaitsvasse kotti.

Kui kettasahtel ei avane tavapäraselt, vt jaotist [Kettadraivi probleemid lk 65](#).

8 Arvuti hooldamine

Tähtis on arvutit regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. Sellest peatükist leiате teavet oma arvuti jõudluse parandamise kohta süsteemitööriistade abil ning kõvaketta asendamise või mälu lisamise teel. Siit leiате teavet ka programmide ja draiverite värskendamise kohta, juhiseid arvuti puhastamiseks ja nõuandeid arvutiga reisimiseks.

Jõudluse parandamine

Igaüks soovib kiiret arvutit ja kui teete regulaarseid hooldustoiminguid, kasutades erinevaid süsteemitööriistu, saate oma arvuti jõudlust oluliselt parandada. Arvuti vananedes võite installida ka suuremaid draive ja lisada täiendavat mälu.

Draivide käsitsemine

Järgige draivide käsitsemisel neid ettevaatusabinõusid.

- Enne draivi eemaldamist või installimist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud, peatatud või talveunerežiimis, lülitage arvuti sisse ja seejärel operatsioonisüsteemi kaudu välja.
- Enne draivi käsitsemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks draivi värvimata metallpinda.
- Ärge puudutage irddraivi või arvuti konnektori tihvte.
- Ärge kasutage draivi kettaseadme sahtlisse sisestamisel liigset jõudu.
- Kui aku on ainus toiteallikas, veenduge enne andmekandjale kirjutamist, et aku on piisavalt laetud.
- Kui draivi tuleb saata postiga, kasutage selleks mulliümbrikku või muud sobivat kaitsvat pakendit ja lisage märgis „ÖRN“.
- Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasit, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.
- Eemaldage draivist andmekandja enne draivi eemaldamist kettaseadme sahtlist või enne draiviga reisimist, draivi saatmist või hoiulepanemist.
- Ärge kasutage optilise draivi kettale kirjutamise ajal klaviatuuri ega liigutage arvutit. Kirjutamistoiming on värinatundlik.
- Enne välise kõvakettaga ühendatud arvuti liigutamist käivitage peatatud režiim ja oodake, kuni ekraan tühjeneb, või lahutage õigesti väline kõvaketas.

Kõvaketta vahetamine

 ETTEVAATUST. Draivid on õrnad arvutikomponendid ja neid tuleb käsitseda ettevaatlikult. Ärge pillake draivi maha, ärge asetage selle peale asju ning ärge laske sellel vedelikega või väga kõrgete või madalate temperatuuride või niiskustasemetega kokku puutuda. Draivide käsitsemise kohta spetsiaalsete ettevaatusabinõude lugemiseks vt jaotist [Draivide käsitsemine lk 44](#).

ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks toimige järgmiselt.

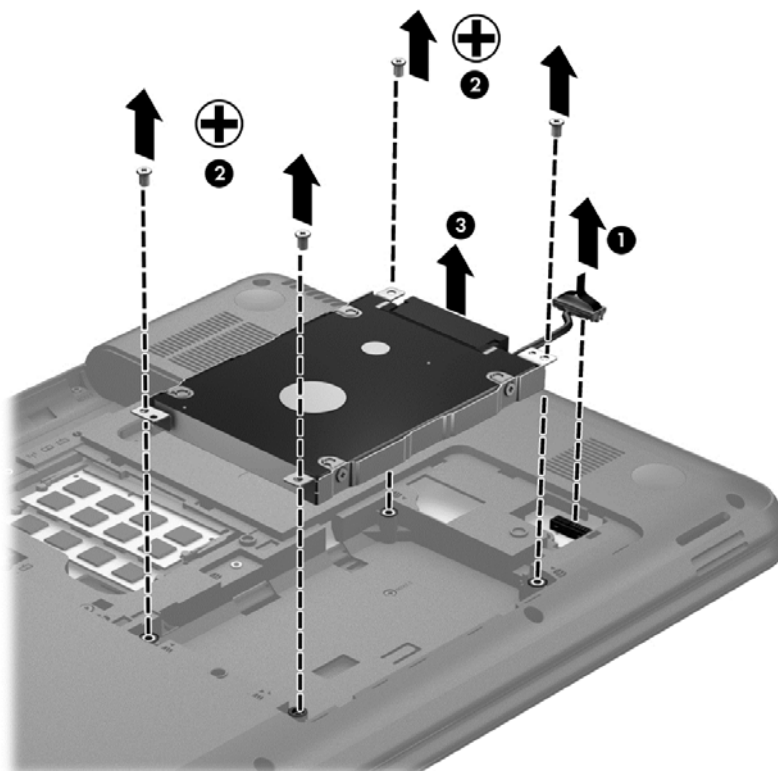
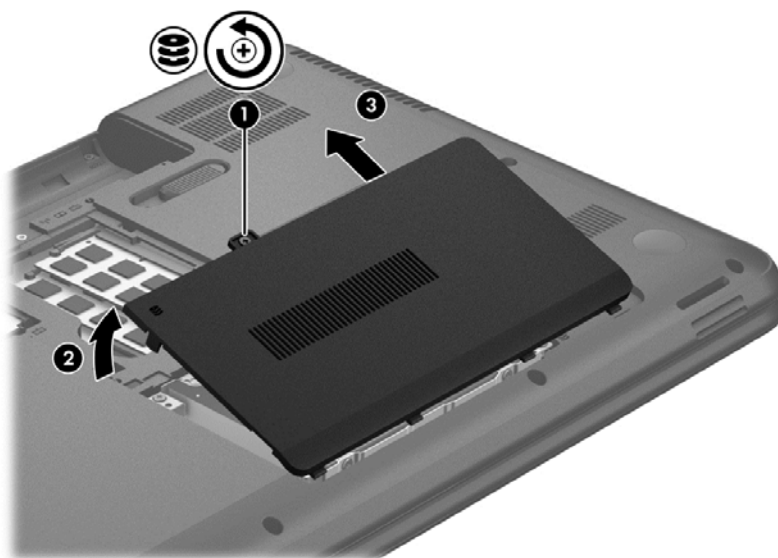
Enne draivi eemaldamist või installimist lülitage arvuti välja. Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud, une- või talveunerežiimis, siis lülitage arvuti sisse ja seejärel opsüsteemi kaudu uuesti välja.

1. Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.
2. Katkestage ühendus kõigi arvutiga ühendatud välisseadmetega.
3. Eemaldage toitejuhe vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.
4. Pöörake arvuti tasasel pinnal tagurpidi.
5. Eemaldage aku.

Eemaldage kõvaketas.

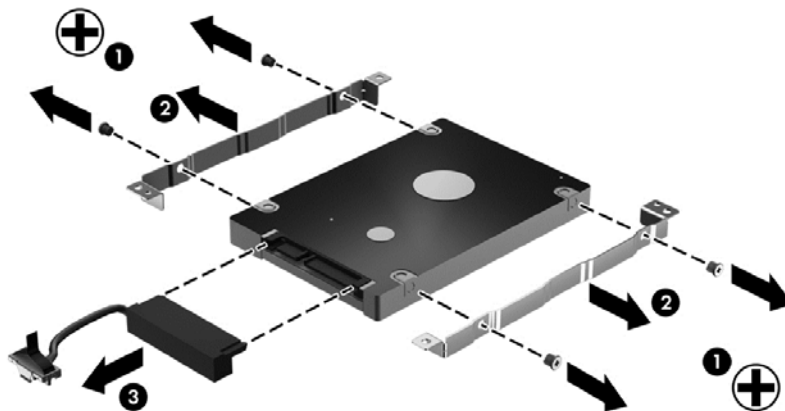
1. Eemaldage hoolduskate.

2. Keerake lahti kõvaketta kate kruvi (1), seejärel tõstke kate üles (2) ja eemaldage (3).

3. Eemaldage kõvakettaraami 4 kinnituskruvi (1).
4. Eemaldage kõvaketast paigal hoidev kronstein (2), et pääseda kõvaketale juurde. Lahutage arvutist kõvaketta kaabel (3). Tõstke kõvaketas kettalahtrist välja.

5. Eemaldage kõvaketta kaabel (1) kõvaketta küljest.

Eemaldage kronsteinid kõvaketta küljest (2). Eemaldage kõvaketta kaabel (3) kõvaketta küljest. Kõvaketta paigaldamiseks läbige see protseduur vastupidises järjestuses.

Mälumoodulite lisamine või vahetamine

Mälu lisamine võib parandada arvuti jõudlust. Teie arvuti on nagu teie füüsiline tööala. Kõvaketas on failisahtel, kuhu talletate oma töö, ja mälu on laud, mille taga töötate. Kui mälu pole kogu töö hoidmiseks piisavalt suur ja meenutab paberitega ülekoormatud lauda, langeb teie töövõime. Jõudluse parandamiseks on suurepärane lahendus suurendada arvutis olevat mälu.

Arvutil on kaks mälumoodulipesa. Mälumoodulipesad paiknevad arvuti põhjal kõvakettakatte all. Arvuti mälumahtu saab suurendada, kui lisate mälumooduli või kui asendate paigaldatud mälumooduli mahukama mooduliga.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi või seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks lahutage enne mälumooduli paigaldamist toitejuhe ja eemaldage kõik akud.

⚠ ETTEVAATUST. Elektrostaatiline lahendus võib elektroonikakomponente kahjustada. Enne mis tahes toimingute tegemist puudutage staatilise elektrilaengu lahendamiseks maandatud metallist objekti.

📝 MÄRKUS. Kui soovite kasutada teise mälumooduliga kahekanalilist konfiguratsiooni, veenduge, et moodulid on identsed.

Mälumooduli lisamiseks või asendamiseks toimige järgmiselt.

⚠ ETTEVAATUST. Teabekao või süsteemi hangumise vältimiseks toimige järgmiselt.

Enne mälumoodulite lisamist või vahetamist lülitage arvuti välja. Ärge eemaldage mälumoodulit, kui arvuti on sisse lülitatud, peatatud või talveunerežiimis.

Kui te pole kindel, kas arvuti on välja lülitatud või talveunerežiimis, lülitage arvuti toitenupu abil sisse. Seejärel lülitage arvuti operatsioonisüsteemi kaudu välja.

1. Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.
2. Katkestage ühendus kõigi arvutiga ühendatud välisseadmetega.
3. Eemaldage toitejuhe vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.
4. Pöörake arvuti tasasel pinnal tagurpidi.
5. Eemaldage arvutist aku.
6. Eemaldage arvuti hoolduskate.

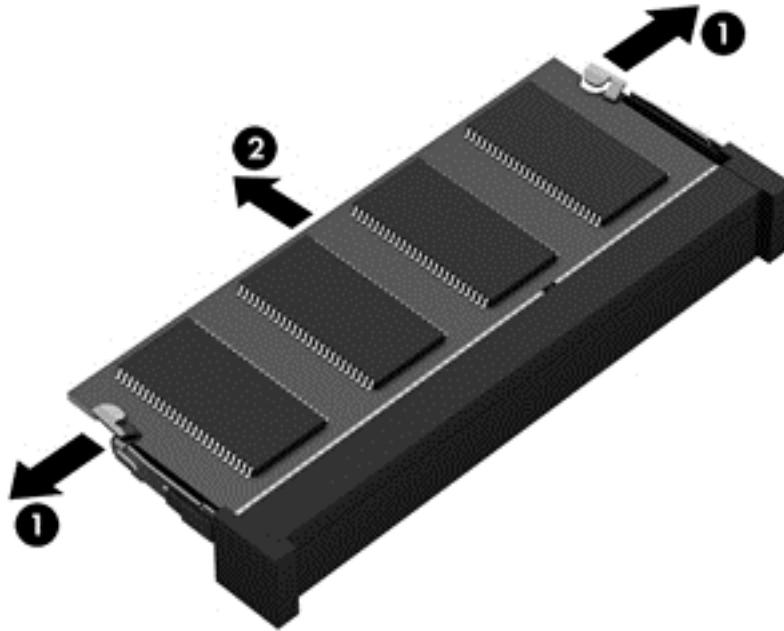
7. Mälumooduli asendamisel eemaldage kõigepealt paigaldatud mälumoodul:

- a. tõmmake lahti mälumooduli külgedel asuvad kinnitusklambrid **(1)**.

Mälumoodul tõuseb üles;

- b. Võtke mälumooduli **(2)** servast kinni ja tõstke see ettevaatlikult mälumooduli pesast välja.

⚠ ETTEVAATUST. Mälumooduli kahjustamise vältimiseks hoidke moodulit ainult servadest. Ärge puudutage mälumooduli komponente.

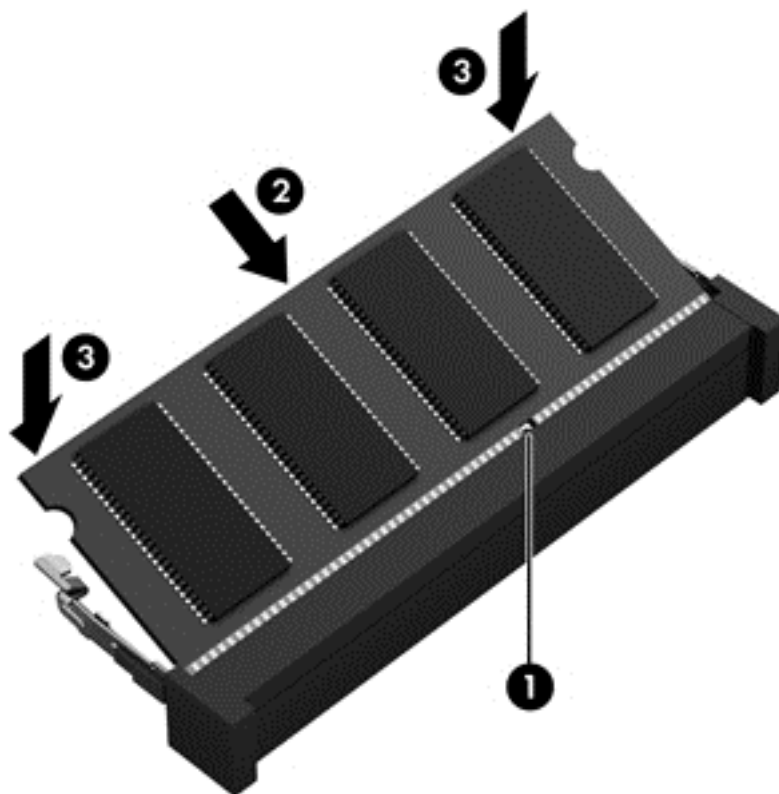
Mälumooduli kaitsmiseks pärast eemaldamist asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

8. Paigaldage uus mälumoodul:

⚠ ETTEVAATUST. Mälumooduli kahjustamise vältimiseks hoidke moodulit ainult servadest. Ärge puudutage mälumooduli komponente.

- a. Joondage mälumooduli serval olev sälk **(1)** pesas oleva sakiga.
- b. Vajutage mälumoodul mälumoodulikambri suhtes 45-kraadise nurga all **(2)** pessa, kuni see paigale jääb.
- c. Vajutage mälumoodul, surudes ettevaatlikult nii paremat kui ka vasakut külge **(3)**, alla, kuni kinnitusklambrid lukustuvad.

⚠ ETTEVAATUST. Mälumooduli kahjustamise vältimiseks ärge painutage moodulit.

9. Pange mälumooduli hoolduskate tagasi.
10. Paigaldage aku.
11. Pöörake arvuti õigetpidi ning ühendage välisloide ja välisseadmed uuesti arvutiga.
12. Lülitage arvuti sisse.

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt uusimate versioonidega värskendada. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ja valikuid. Tehnoloogia on pidevas muutumises ja programmide ning draiverite värskendamine võimaldab teie arvutil kasutada uusimaid saadaolevaid tehnoloogiaid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

HP programmide ja draiverite uusimate versioonide allalaadimiseks minge saidile <http://www.hp.com/support>. Lisaks võite tellida ka automaatsed värskendusteavitused, mis saadetakse uute värskenduste olemasolul.

Arvuti puhastamine

Arvuti ja välisseadmete puhastamine aitab neid töökorras hoida. Kui te arvutit ei puhasta, võivad sellesse koguneda tolmu ja mustuseosakesed.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige arvuti puhastamisel järgmiste puhastusvahendite kasutamist.

Tugevad lahustid, nagu alkohol, atsetoon, ammooniumkloriid, metüleenoksiid ja süsivesinikud, mis võivad arvuti pinda jäädavalt kahjustada.

Kuvari, külgede ja katte puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt pehme ebemevaba *alkoholivaba* klaasipuhastusvahendiga niisutatud riidelapiga. Enne arvuti katte sulgemist laske kuvaril kuivada.

Kasutage külgede ja katte puhastamiseks niisutatud bakteritsiidse toimega lappi. Kiulised materjalid nagu pabersalvrätikud võivad arvuti pinda kriimustada.

 MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel tehke mustuse ja tolmu eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamine

 ETTEVAATUST. Ärge kunagi laske vedelikel tilkuda klaviatuuri klahvide vahele, isegi arvutit puhastades. See võib sisemisi komponente jäädavalt kahjustada.

- Puuteplaadi ja klaviatuuri puhastamiseks ning desinfitseerimiseks kasutage pehmet mikrokiudriiet või staatilist elektrit mitte tekitavat õlita riidet (nt seemisnahk), mida on niisutatud *alkoholivabas* klaasipuhastusvahendis, või sobivat bakteritsiidse toimega ühekordset lappi.
- Klahvide kleepumise vältimiseks ning klahvide vahele sattunud tolmu, ebemete ja puru eemaldamiseks kasutage kõrspikendiga suruõhuballooni.

 HOIATUS! Elektrilöögi või sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadme ohutuks transportimiseks silmas neid nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
 - Varundage oma teave välisele draivile.
 - Eemaldage arvutist kõik kettad ja välised andmekandjad (nt digitaalsed talletuskaardid).
 - Lülitage välja kõik välisseadmed ja eemaldage need seejärel arvuti küljest.
 - Enne kõvaketta eemaldamist selle sahtlist eemaldage kõvakettast andmekandjad.
- **ETTEVAATUST.** Tehke need toimingud enne arvuti kõvakettaga transportimist, hoiundamist või reisimist. See aitab vähendada arvuti või kõvaketta kahjustamise või teabekao riski.
- Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.
- **ETTEVAATUST.** Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.
- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.

- Kui te arvutit rohkem kui kahe nädala jooksul ei kasuta ega ühenda välisesse vooluvõrku, eemaldage aku ja hoidke seda eraldi.
 - Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjaga „ÖRN“ või „FRAGILE“.
 - Kui arvutisse on paigaldatud traadita ühenduse seade, võib sellise seadme kasutamine osades keskkondades olla piiratud. Sellised piirangud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes kohtades. Kui te pole mõne seadme kasutamise eeskirjades kindel, tuleks teil enne arvuti sisselülitamist luba küsida.
 - Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitustest.
 - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
 - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.
- ⚠ HOIATUS!** Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

9 Arvuti ja teabe turvalisuse tagamine

Teie teabe konfidentsiaalsuse, tervikluse ja kättesaadavuse tagamiseks tuleb seda mitmesuguste arvutiturbemeetmete abil kaitsta. Standardsed turbelahendused, mida pakub operatsioonisüsteem, HP rakendused, häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ning muude tootjate tarkvara, võivad aidata kaitsta arvutit mitmesuguste ohtude (nt viirused, ussid ja muud tüüpi ründevara) eest.

NB! Mõni loetletud turbefunktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Oht	Turvafunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	• Power-on Password (Sisselülitusparool)
Arvutiviirused	Viirusetõrjetarkvara
Volitamata juurdepääs andmetele	Tulemüritarkvara
Volitamata juurdepääs häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sätetele ja süsteemi muule identifitseerimisteabele	Administrator password (Halduriparool)
Kestvad või tulevikuohud	Tarkvaravärskendused
Volitamata juurdepääs kasutajakontole	Kasutajaparool
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli lukk

Turbetarkvara leidmine

HP Security Assistanti (ainult teatud mudelitel) kaudu pääsete kiirelt juurde ülesannete põhjal kategoriseeritud turberakenduste kogule. Selle asemel, et igat rakendust üksuse Arvuti ja Control Center (Juhtkeskus) kaudu otsida, pääsete HP Security Assistanti abil juurde järgmisi turbeülesandeid täitvatele rakendustele.

- Interneti-turbe ja viirusetõrjelahenduse häälestamine.
- Failide varundus ja taaste.
- Paroolide, kasutajakontode ja vanemliku järelevalve haldamine.
- Arvuti hooldamine ning uusimate HP ja operatsioonisüsteemi värskenduste installimine.

Paroolide kasutamine

Parool on tähe märkide kogum, mis valitakse arvutiteabe turvalisemaks muutmiseks ja võrgutoimingute kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole. Näiteks palutakse teil arvuti algse häälestusel luua arvuti kaitseks kasutajaparool. Paroole saab määrata operatsioonisüsteemis või arvutisse eelinstallitud HP häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS).

Soovi korral võite kasutada sama parooli nii häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) kui ka operatsioonisüsteemi turbefunktsiooni puhul.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovitustest.

- Arvutile juurdepääsu kaotamise riski vähendamiseks märkige kõik paroolid üles ja hoidke neid turvalises kohas arvutist eraldi. Ärge hoidke paroole arvutis failis.
- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Muutke paroole vähemalt iga kolme kuu järel.
- Ideaalne parool on pikk ning sisaldab tähti, kirjavahemärke, sümboleid ja numbreid.
- Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage failid, kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

Erinevate paroolide, näiteks ekraanisäästja parooli kohta lisateabe saamiseks valige **Arvuti > Abi**.

Operatsioonisüsteemi paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Kasutajaparool	Piirab juurdepääsu kasutajakontole. Saate oma arvuti häälestada kasutajaparooli küsima ka peatatud olekust või talveunerežiimist väljumisel. Lisateavet leiate jaotisest Ärkamisel parooli nõudmise määramine lk 33 .
Administrator password (Halduriparool)	Kaitseb haldurikontot volitamata juurdepääsu eest. MÄRKUS. Seda parooli ei saa kasutada juurdepääsuks häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) sisule.

Häälestusutiliidi Setup Utility (BIOS) paroolide määramine

Parool	Funktsioon
Administrator password (Halduriparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada iga kord, kui häälestusutiliiti Setup Utility (BIOS) sisenete.• Kui unustate halduriparooli, ei pääse te enam häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) juurde. <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Teie halduriparool pole operatsioonisüsteemi halduriparooliga samaväärne ning seda ei kuvata parooli määramisel, sisestamisel, muutmisel ega kustutamisel.</p> <p>MÄRKUS. Kui sisestate esimesel paroolinõudmisel, enne kui kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), sisselülitusparooli, tuleb juurdepääsuks häälestusutiliidile Setup Utility (BIOS) sisestada halduriparool.</p>
Power-on Password (Sisselülitusparool)	<ul style="list-style-type: none">• See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel või talveunerežiimist väljumisel.• Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada või taaskäivitada ega talveunerežiimist välja tuua. <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli asemel saab kasutada halduriparooli.</p> <p>MÄRKUS. Sisselülitusparooli määramisel, sisestamisel, muutmisel ja kustutamisel parooli ennast ei kuvata.</p>

Halduri- või sisselülitusparooli määramiseks, muutmiseks või kustutamiseks häälestusutiliidis Setup Utility (BIOS) toimige järgmiselt.

1. Avage arvutit käivitades või taaskäivitades häälestusutiliit Setup Utility (BIOS). Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**.
2. Kasutage nooleklahve ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f10**.
3. Valige nooleklahvide abil **Security** (Turve) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

Interneti-turbe tarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Interneti pääsemiseks, on see avatud arvutiviirustele, nuhkvarale ja muudele võrguhoitudetele. Arvuti kaitseks võib sellesse olla eelinstallitud viirusetõrjet ja tulemüüri sisaldava Interneti-turbe tarkvara prooviversioon. Hiljuti avastatud viiruste ja muude turvariskide vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena. Arvuti täieliku kaitse tagamiseks soovitame turbetarkvara prooviversiooni täiendada või soetada omal valikul mõni muu tarkvara.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Arvutiviirused võivad halvata programmide, utiliitide või operatsioonisüsteemi töö või põhjustada nende töös tõrkeid. Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju.

Lisateabe saamiseks arvutiviiruste kohta valige **Arvuti > Abi**.

Tulemüüritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurde pääsemise takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür — programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür — installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning võrreldakse neid kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Tarkvaravärskenduste installimine

Arvutisse installitud HP, operatsioonisüsteemi ja muude tootjate tarkvara tuleks turvaprobbleemide lahendamiseks ning tarkvara jõudluse tõstmiseks regulaarselt värskendada. Lisateavet leiate jaotisest [Programmide ja draiverite värskendamine lk 49](#).

Turbevärskenduste installimine

Pärast arvuti tehasesest väljastamist võidi välja anda operatsioonisüsteemi ja muu tarkvara värskendus. Kaitsmaks oma arvutit rünnakute ja arvutiviiruste eest, installige kõik kriitilised operatsioonisüsteemi värskendused kohe, kui saate vastava teatise.

HP ja muude tootjate tarkvara värskenduste installimine

HP soovib arvutisse algselt installitud tarkvara ja draivereid regulaarselt värskendada. Uusimate versioonide allalaadimiseks avage veebiaadress <http://www.hp.com/support>. Soovi korral võite saidil tellida saadaolevate värskenduste kohta automaatsed teated.

Kui olete pärast arvuti soetamist installinud ka muude tootjate tarkvara, tuleb sedagi regulaarselt värskendada. Tarkvaratootjad loovad oma toodete tarvis tarkvaravärskendusi, et lahendada turvaprobbleeme ja täiustada tarkvara funktsioone.

Traadita võrgu turvalisuse tagamine

Kui häälestate traadita võrku, lubage alati turbefunktsioonid. Lisateavet leiate jaotisest [WLAN-i kaitsmine lk 17](#).

Tarkvararakenduste ja teabe varundamine

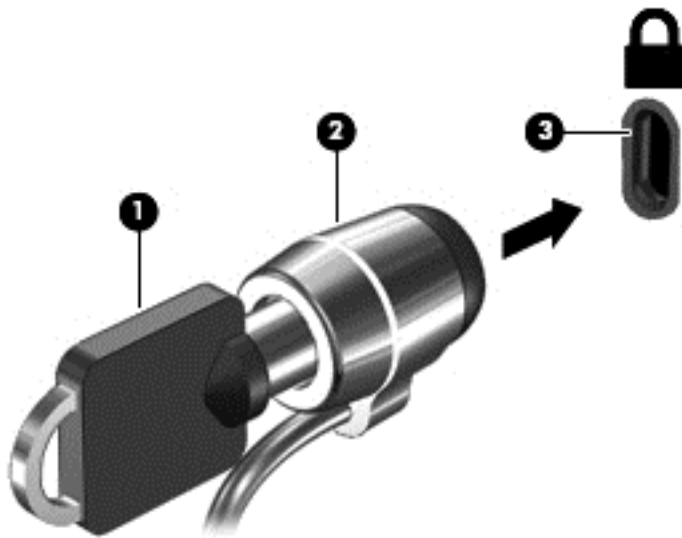
Tarkvararakenduste ja teabe kaitsmiseks viiruserünnakust või tarkvara- või riistvararikkest tingitud pöördumatu kao või kahjustuse eest varundage neid regulaarselt. Lisateavet leiate jaotisest [Varundus ja taaste lk 61](#).

Valikulise turvakaabli luku kasutamine

Turvakaabli lukk, mis on eraldi ostetav, on mõeldud kaitsevahendiks, kuid see ei pruugi arvutit väärkasutuse ega varguse eest kaitsta. Turvakaabli lukud on ainult üks paljudest meetoditest, mida kasutada täieliku turbelahenduse osana, et maksimeerida vargusevastast kaitset.

Arvuti turvakaabli pesa võib erineda selles jaotises toodud joonisel olevast. Turvakaabli pesa asukoha arvutil leiate peatükist [Arvuti tundmaõppimine lk 3](#).

1. Silmustage turvakaabli lukk kindlalt kinnitatud eseme ümber.
2. Sisestage võti (1) turvakaabli lukku (2).
3. Sisestage turvakaabli lukk arvuti turvakaabli pesa (3) ja lukustage kaabli luku võtme abil.

4. Eemaldage võti ja hoidke seda turvalises kohas.

10 Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) ja diagnostikautiit Advanced System Diagnostics

Häälestusutiliit Setup Utility (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Setup Utility sisaldab installitud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 MÄRKUS. Olge häälestusutiliidis Setup Utility muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Häälestusutiliidi Setup Utility käivitamine

- ▲ Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see. Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f10**.

Häälestusutiliidi Setup Utility kasutamine

Häälestusutiliidi Setup Utility keele vahetamine

1. Käivitage Setup Utility.
2. Valige nooleklahvide abil **System Configuration** (Süsteemi konfiguratsioon) > **Language** (Keel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
3. Valige nooleklahvide abil keel ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Kui kuvatakse teie valitud keelega konfiguratsiooniviip, vajutage sisestusklahvi **enter**.
5. Muudatuse salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Muudatus rakendatakse kohe.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Setup Utility

Häälestusutiliit Setup Utility ei toeta puuteplaati. Navigeerimiseks ja üksuste valimiseks tuleb kasutada klahve.

- Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage nooleklahve.
- Üksuse valimiseks loendis või väärtuse vahetamiseks väljal (nt väärtusega Enable/Disable (Luba/keela) väljal) kasutage nooleklahve või klahve **f5** ja **f6**.
- Üksuse valimiseks vajutage sisestusklahvi **enter**.

- Tekstiboksi sulgemiseks või menüüvaatesse naasmiseks vajutage klahvi **esc**.
- Navigeerimise ja valimise kohta lisateabe kuvamiseks, kui Setup Utility on avatud, vajutage klahvi **f1**.

Süsteemiteabe kuvamine

1. Käivitage Setup Utility.
2. Valige menüü **Main** (Põhimenüü). Kuvatakse süsteemiteave, nagu süsteemi kellaeg ja kuupäev, ning arvuti identifitseerimisteave.
3. Häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks muudatusi salvestamata valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju ja loobu muudatustest) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Häälestusutiliidi Setup Utility tehase vaikesätete taastamine

1. Käivitage Setup Utility.
2. Valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Load Setup Defaults** (Laadi vaikehäälestussätteid) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
3. Kui kuvatakse häälestuse kinnitamise viip, vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Muudatuse salvestamiseks ja häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

Häälestusutiliidi Setup Utility tehase vaikesätteid rakenduvad pärast arvuti taaskäivitamist.

MÄRKUS. Tehases määratud vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli-, turva- ega keelesätteid.

Häälestusutiliidist Setup Utility väljumine

- Häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks ja praeguse seansi muudatuste salvestamiseks toimige järgmiselt.
Kui häälestusutiliidi Setup Utility menüüsid ei kuvata, vajutage menüükuvale naasmiseks klahvi **esc**. Seejärel valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Saving Changes** (Välju ja salvesta muudatused) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.
- Häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks praeguse seansi muudatusi salvestamata toimige järgmiselt.
Kui häälestusutiliidi Setup Utility menüüsid ei kuvata, vajutage menüükuvale naasmiseks klahvi **esc**. Seejärel valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju ja loobu muudatustest) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et teada saada, kas saadaolevad BIOS-i värskendused sisaldavad arvutisse installitud BIOS-i versioonist uuemaid versioone, tuleb teha kindlaks praegu installitud BIOS-i versioon.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM date* (ROM-i kuupäev) ja *System BIOS* (süsteemi-BIOS)) kuvamiseks saab kasutada kiirklahvi **fn+esc** või häälestusutiliiti Setup Utility.

1. Käivitage Setup Utility.
2. Kui süsteemiteavet ei kuvata, valige nooleklahvide abil üksus **Main** (Põhimenüü).
Kuvatakse BIOS-i ja muu süsteemiteave.
3. Häälestusutiliidist Setup Utility väljumiseks valige nooleklahvide abil **Exit** (Välju) > **Exit Discarding Changes** (Välju ja loobu muudatustest) ning vajutage sisestusklahvi **enter**.

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige ega installige baasvahetussüsteemi värskendusi, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud valikulise toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast eemaldamisega vooluvõrgust.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage peatatud ega talveunerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

1. Avage HP veebisaidil leht, mis sisaldab teie arvutile loodud tarkvara.
2. Järgige arvuti tuvastamiseks ja soovitud BIOS-i värskendusele juurde pääsemiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.
3. Toimige allalaadimisalal järgmiselt.
 - a. Tuvastage arvutisse praegu installitud BIOS-i versioonist uuem BIOS-i värskendus. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
 - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.
Märkige üles allalaaditava BIOS-i salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

 MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Diagnostikautiliidi Advanced System Diagnostics kasutamine

Utiliidi Advanced System Diagnostics diagnostikakontrollide abil saate teha kindlaks, kas arvuti riistvara töötab korralikult. Utiliidis Advanced System Diagnostics on saadaval järgmised diagnostikakontrollid.

- Start-up test (Käivituskontroll) – analüüsib arvuti põhikomponente, mis on vajalikud arvuti käivitumiseks.
- Run-in test (Käituskontroll) – kordab käivituskontrolli ja otsib perioodiliselt esinevaid probleeme, mida käivituskontroll ei tuvasta.
- Hard disk test (Kõvakettakontroll) – analüüsib kõvaketta füüsilist seisundit ja kontrollib andmeid igas kõvaketta sektoris. Kui tuvastatakse kahjustatud sektor, proovitakse andmed tervesse sektoris teisisaldada.
- Memory test (Mälukontroll) – analüüsib mälumoodulite füüsilist seisundit. Kui tuvastatakse rike, asendage mälumoodulid viivitamatult.
- Battery test (Akukontroll) – analüüsib aku seisundit ja vajaduse korral kalibreerib akut. Kui akut ei õnnestu kontrollida, võtke probleemist teavitamiseks ja asendusaku hankimiseks ühendust HP klienditoega.
- System Tune-Up (Süsteemi häälestus) – selles rühmas leiduvate lisakontrollide abil analüüsitakse arvutit, et teha kindlaks, kas põhikomponendid töötavad õigesti. System Tune-Up (Süsteemi häälestus) kestab kauem ja selle puhul kontrollitakse põhjalikumalt mälumooduleid, kõvaketta SMART-atribuute, kõvaketta pinda, akut (ja aku kalibreeringut), videomälu ja WLAN-mooduli seisundit.

Süsteemiteavet ja tõrkelogisid saate vaadata utiliidi Advanced System Diagnostics aknas.

Utiliidi Advanced System Diagnostics käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Taaskäivitage arvuti või lülitage see sisse. Kui ekraani vasakus allnurgas kuvatakse teade „Press the ESC key for Startup Menu” (Käivitusmenüü avamiseks vajutage klahvi ESC), vajutage klahvi **esc**. Kui kuvatakse käivitusmenüü, vajutage klahvi **f2**.
2. Klõpsake soovitud diagnostikakontrolli ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Kui peate pooleli oleva diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

11 Varundus ja taaste

Peatükk sisaldab järgmisi jaotisi.

- [Süsteemi taastamine](#)
- [Andmete varundamine](#)

Pärast süsteemiriket tehtava taaste täielikkus sõltub viimasest varundamisest. Uue tarkvara ja andmefailide lisamisel peaksite jätkama süsteemi regulaarset varundamist, et varund oleks võimalikult värske.

Süsteemi taastamine

Uutilit Recovery võimaldab arvuti parandamist ja selle algse oleku taastamist. Näiteks saate välise DVD±RW-draivi abil luua HP algsätetega taaste-DVD. Näiteks saate USB-mäluseadme abil luua HP tehasesätetega taaste-kujutisfaili.

 ETTEVAATUST. Recovery kasutamisel kustutakse täielikult kõvaketta sisu ja vormindatakse kõvaketas ümber. Kõik arvutis loodud failid ja kogu arvutisse installitud tarkvara kustutatakse jäädavalt. Taastetööriist installib uuesti algse operatsioonisüsteemi ning tehases installitud HP programmid ja draiverid. Tarkvara, draiverid ja värskendused, mis ei olnud HP installitud, tuleb installida käsitsi. Isiklikud failid tuleb taastada varundist.

 MÄRKUS. HP soovib luua HP tehasesätetega taaste-kujutisfaili juhuks, kui peaks ilmnenema süsteemirike.

Taaste-DVD-de loomine

Taasteloomistarkvara loob komplekti süsteemitaastekettaid, kasutades tühje, kirjutatavaid DVD-sid (DVD-R või DVD+R). HP soovib kasutada tühje DVD+R kettaid usaldusväärselt tootjalt, kuna need taaste-DVD-d on niivõrd olulised. Teil on vaja umbes kolm tühja DVD+R-ketast. Programm annab toimingu alguses teada, mitu ketast teil vaja on.

Taaste-DVD-de loomiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Veel rakendusi**
2. Klõpsake üksust **Applications** (Rakendused) ja seejärel käsku **Create Restore DVDs** (Loo taaste-DVD-d).
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taaste-kujutisfaili loomine USB-seadmele

 MÄRKUS. Veenduge, et vahelduvvoolu toiteallikas on arvutiga ühendatud.

Enne loomistoimingu alustamist veenduge, et teie mäluseadmel on piisavalt vaba ruumi. Enamiku mudelite puhul peab mäluseadmel olema vähemalt 8 GB vaba ruumi. Olenevalt arvutisse installitud draiveritest ja tarkvarast võib vaja minna aga veidi rohkem kui 8 GB ruumi. **HP soovib parimate tulemuste saavutamiseks kasutada 16 GB seadet.**

Taaste-kujutisfaili loomine

1. Valige **Arvuti > Veel rakendusi ...**
2. Klõpsake üksust **Tools** (Tööriistad) ja seejärel käsku **Create Restore USB** (Loo taaste-USB).
3. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Taastamine taaste-DVD-de abil

1. Võimaluse korral varundage kõik isiklikud failid.
2. Lülitage arvuti välja.
3. Veenduge, et taaste-DVD või USB-seade on arvutiga ühendatud.
4. Taaskäivitage arvuti.
5. Valige nooleklahvide abil **Recovery** (Taaste) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

 MÄRKUS. Kui arvuti buutimine (käivitamine) esmase operatsioonisüsteemiga ei õnnestu ja te pole süsteemitaasteketast loonud, tuleb operatsioonisüsteemi uuesti installimiseks osta DVD *SUSE Linux Enterprise Desktop Operating System* (Operatsioonisüsteem SUSE Linux Enterprise Desktop). Lisateavet leiate brošüürist *Worldwide Telephone Numbers* (Rahvusvahelised telefoninumbrid).

Andmete varundamine

Varundi värskena hoidmiseks peaksite arvutifaile korrapäraselt varundama. Teavet saab varundada käsitsi välisele kõvaketale, võrgudraivi või ketastele. Varundage süsteemi järgmistel juhtudel:

- varundada on soovitatav regulaarselt,
- enne arvuti remonti või taastamist,
- enne riist- või tarkvara lisamist või muutmist.

Kodukataloogi failide varundamiseks utiliidi Backup Manager Settings (Varundushalduri sätted) abil toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Veel rakendusi ... > Tools** (Tööriistad) > **Backup Manager Settings** (Varundushalduri sätted) ja seejärel klõpsake käsku **Backup my home directory** (Varunda mu kodukataloog).
2. Klõpsake menüüd **Storage Destination Location** (Talletuskoht) ja valige teabe talletamiseks sihtkoht.
3. Klõpsake menüüd **Schedule** (Ajastamine) ja valige regulaarseks varundamiseks ajakava.
Kui soovite teavet kohe varundada, märkige ruut **Backup Now** (Varunda kohe).

 MÄRKUS. Enne teabe varundamist veenduge, et olete määranud varundifailide salvestamise koha.

4. Klõpsake varundamise alustamiseks ja varundussätete salvestamiseks nuppu **Save and Backup** (Salvesta ja varunda).

Varundatud failide taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > More Applications** (Veel rakendusi) > **Backup Manager Restore** (Varundushaldur – taaste).
2. Klõpsake menüüd **Backup Source** (Varundiallikas) ja valige varundifailide asukoht.
3. Klõpsake menüüd **Restore Destination** (Taastekoht) ja valige koht, kuhu failid taastada.
4. Valitud lähtekohast kõigi failide taastamiseks klõpsake nuppu **Restore all files** (Taasta kõik failid). Ainult valitud failide taastamiseks klõpsake üksust **Restore selected files** (Taasta valitud failid), üksust **Select Files** (Vali failid) ja seejärel valige taastatavad failid.
5. Klõpsake jaotises **Restore Point** (Taastepunkt) varunduskirje kellaega ja kuupäeva.

MÄRKUS. Kui varundatud on mitu korda, kasutage viimase varundiversiooni taastamiseks nuppu **Use the latest version** (Kasuta viimast versiooni).

6. Klõpsake failide taastamise alustamiseks nuppu **Restore** (Taasta) või toimingu tühistamiseks nuppu **Cancel** (Loobu).

12 Spetsifikatsioon

Sisendvõimsus

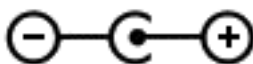
Selles jaotises esitatud toiteteave võib osutada vajalikuks, kui kavatsete arvutiga muudesse riikidesse reisida.

Arvuti töötab alalisvoolutoitel, mida on võimalik saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti saab töötada eraldiseisva alalisvooluallika toitel, tuleks seda siiski kasutada ainult sellise vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ja saanud selle arvutiga koos kasutamiseks HP heakskiidu.

Arvuti töötab järgmiste parameetritega alalisvoolutoitel. Tööpinge ja -vool on erinevatel platvormidel erinevad.

Sisendvõimsus	Nimiandmed
Tööpinge ja -vool	18,5 V / 3,5 A või 19,5 V / 3,33 A – 65 W 19V / 4,74 A või 19,5 V / 4,62 A – 90 W

HP välise toiteploki alalisvoolupistik

 MÄRKUS. See toode on ette nähtud tööks Norra IT-toitesüsteemides, mille puhul faasidevaheline ruutkeskmine pinge ei ületa 240 V.

 MÄRKUS. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud süsteemi vastavusmärgisele.

Töökeskkond

Parameeter	Meetermõõdustikus	USA
Temperatuur		
Töötavana	5 kuni 35 °C	41 kuni 95 °F
Väljalülitatuna	-20–60 °C	-4–140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töötavana	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5 kuni 95%	5 kuni 95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töötavana	-15 kuni 3048 m	-50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	-15 ... 12 192 m	-50–40 000 jalga

13 Tõrkeotsing ja tugi

- [Tõrkeotsing](#)
- [Klienditoe poole pöördumine](#)

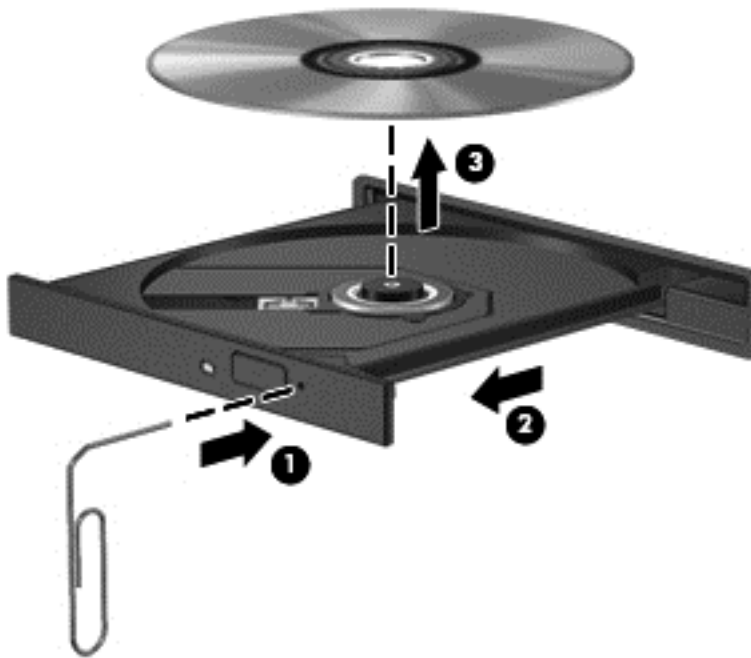
Tõrkeotsing

Kettadraivi probleemid

Kui kettasahtel ei avane normaalselt, toimige järgmiselt.

1. Sisestage draivi esiplaadi vabastusavasse **(1)** kirjaklambi ots.
2. Lükake ettevaatlikult kirjaklambrit, kuni sahtel vabaneb, seejärel tõmmake sahtel **(2)** välja, kuni see peatub.
3. Eemaldage ketas **(3)** sahtlist, vajutades võlli ettevaatlikult allapoole, samal ajal ketast välisservadest tõstes. Hoidke ketast servadest ja vältige ketta pinna puudutamist.

 MÄRKUS. Kui sahtlit ei saa lõpuni lahti teha, kallutage ketast eemaldamise ajal pisut.

4. Sulgege kettasahtel ning asetage ketas kaitsvasse kotti.

Traadita ühenduse probleemid

Mõned traadita ühenduse probleemide võimalikud põhjused on järgmised.

- Traadita ühenduse seade pole sisse lülitatud.
- Traadita ühenduse seade pole õigesti installitud või on keelatud.

- Traadita ühenduse seadmel esines teisest seadmest pärinev häire.
- Traadita ühenduse seadme või marsruuteri riistvara ei tööta.

MÄRKUS. Traadita ühenduse seadmed on kaasas ainult teatud arvutimudelitega. Kui traadita võrku pole arvuti originaalpakendi küljel funktsioonide loendis märgitud, saate arvutile lisada traadita võrgu võimaluse, kui ostate traadita ühenduse seadme.

WLAN-iga ei saa ühendust luua

Kui teil on probleeme WLAN-võrguga ühenduse loomisel, veenduge, et integreeritud WLAN-seade on sisse lülitatud ja arvutisse õigesti installitud.

1. Kui traadita ühenduse märgutuli ei põle või põleb kollaselt, vajutage traadita ühenduse seadme sisselülitamiseks traadita ühenduse nuppu, traadita ühenduse lülitit või traadita ühenduse seadme klahvi.
2. Proovige uuesti WLAN-iga ühendus luua.

Kui ühendust ei saa ikka luua, toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > YaST > Hardware Information** (Riistvarateave).
2. Veenduge paanil Network Card (Võrgukaart), et WLAN-seade on loendis.
3. Kui loendis pole ühtegi WLAN-seadet, pole arvutis integreeritud WLAN-seadet või WLAN-seadme draiver pole korralikult installitud.

Lisateavet WLAN-i tõrkeotsingu kohta leiate spikrirakenduses olevatelt veebilinkidelt.

Soovitud võrguga ei saa ühendust luua

Te ei pruugi saada soovitud võrguga ühendust luua, kuna see on lubatud turbega WLAN. Seda tüüpi WLAN-iga ühendamiseks peab teil olema selle võrgu turvakood. Lisateavet leiate järgmisest jaotisest.

Kui probleem ei ole turvakoodis, võib WLAN-ühendus olla rikutud. Operatsioonisüsteem võib rikutud WLAN-ühenduse paljudel juhtudel automaatselt parandada.

- Kui teavitusalal on võrgu ikoon, topeltklõpsake ikooni, seejärel valige soovitud traadita pääsupunkt.

Operatsioonisüsteem lähtestab võrguseadme ja üritab eelistatud võrguga taas ühenduse luua.

- Kui teavitusalal pole võrguoleku ikooni, toimige järgmiselt.
- Kui teavitusalal pole võrgu oleku ikooni, toimige järgmiselt.
 1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus) > **Network Settings** (Võrgusätted).
 2. Valige **Global Option** (Üldine valik) > **User controlled by Network Manager** (Võrguhalduriga juhitud kasutaja) ja seejärel klõpsake nuppu **OK**.

Võrgu kehtivad turvakoodid pole saadaval

Kui teil palutakse WLAN-võrguga ühenduse loomisel sisestada turvakood (või võrguvõti) või nimi (SSID), on võrgu turvalisus kaitstud. Kaitstud võrguga ühenduse loomiseks peavad teil olema

kehtivad koodid. SSID ja turvakood on tähtnumbrilised koodid, mis tuleb sisestada arvuti võrgus tuvastamiseks.

- Võrgu puhul, mis on ühendatud teie isikliku traadita ühenduse marsruuteriga, vaadake nii marsruuteri kui ka WLAN-seadme jaoks ühesuguste koodide häälestamise juhiste saamiseks marsruuteri kasutusjuhendit.
- Privaatvõrgu, nagu kontori sisevõrgu või avaliku Interneti jututoa puhul võtke koodide saamiseks ühendust võrguadministraatoriga ja sisestage koodid, kui teil seda teha palutakse.

Mõni võrk vahetab marsruuterites või pöördepunktides kasutatavat SSID-d või võrgukoodi regulaarselt, et tõsta turvalisust. Peate vastava koodi ka oma arvutis muutma.

Kui teile antakse võrgu jaoks uued võrguvõtmed ja SSID ja olete eelnevalt sellesse võrku ühendatud, järgige võrguühenduse loomiseks allpool toodud juhiseid.

1. Paremklopsake tegumiribal ikooni **Network Manager** (Võrguhaldur).
2. Kuvatakse kasutatavate WLAN-võrkude loend. Kui olete tööpunktis, kus on mitu aktiivset WLAN-võrku, kuvatakse mitu võrku.
3. Valige loendist võrk, seejärel proovige uuesti ühendus luua.

MÄRKUS. Kui soovitud võrku loendis pole, küsige võrguhaldurilt, kas marsruuter või pöördepunkt töötab.

4. Klõpsake vahekaarti **Turve** ja sisestage väljale **Võrgu turbevõti** traadita ühenduse õiged krüptimisandmed.
5. Sätete salvestamiseks klõpsake **OK**.

WLAN-ühendus on väga nõrk

Kui ühendus on väga nõrk või arvuti ei saa WLAN-võrguga ühendust, vähendage teiste seadmete põhjustatud häireid järgmiselt.

- Liigutage arvuti raadiovõrgu marsruuterile või pääsupunktile lähemale.
- Eemaldage ajutiselt vooluvõrgust sellised traadita ühendust kasutavad seadmed, nagu mikrolaineahi, juhtmevaba telefon või mobiiltelefon veendumaks, et muud traadita ühenduse seadmed ei põhjusta häireid.

Kui ühendus ei parane, üritage seadmega kõik ühendusväärtused taastada.

1. Paremklopsake tegumiribal ikooni **Network Manager** (Võrguhaldur).
2. Kuvatakse kasutatavate WLAN-võrkude loend. Kui olete tööpunktis, kus on mitu aktiivset WLAN-võrku, kuvatakse mitu võrku.
3. Valige loendist võrk ja seejärel püüdke uuesti ühendus luua.

Traadita ühenduse marsruuteriga ei saa ühendust luua

Kui üritate traadita ühenduse marsruuteriga ühendust luua ja see ei õnnestu, lähtestage marsruuter, lahutades selle 10–15 sekundiks toitest.

Kui arvuti ei saa WLAN-võrguga ikka ühendust, taaskäivitage raadiovõrgu marsruuter. Lisateavet leiate marsruuteri tootja juhistest.

Võrgu olekuikoon pole kuvatud

Kui võrgu olekuikoon pole teavitusalal pärast WLAN-i konfigureerimist kuvatud, on tarkvaradraiver puudu või rikutud. Võidakse kuvada ka tõrketeadete „Seadet ei leitud”. Draiver tuleb uuesti installida.

Kõige uuemad WLAN-seadme tarkvara ja draiverite versioonid oma arvutile leiate HP veebisaidilt aadressil <http://www.hp.com>. Kui kasutatav WLAN-seade osteti eraldi, uurige tarkvara uusima versiooni saadavust tootja veebisaidilt.

WLAN-seadme tarkvara uusima versiooni saamiseks toimige järgmiselt.

1. Avage Interneti-brauser ja minge aadressile <http://www.hp.com/support>.
2. Valige riik/piirkond.
3. Klõpsake tarkvara ja draiverite allalaadimise suvandit ja seejärel kirjutage otsingukasti arvuti mudelinumber.
4. Vajutage **sisestusklahvi** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

MÄRKUS. Kui kasutatav WLAN-seade osteti eraldi, uurige tarkvara uusima versiooni saadavust tootja veebisaidilt.

Heliprobleemid

Arvuti helifunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus).
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Hardware** (Riistvara) ja seejärel paremal paanil üksust **Sound** (Heli).
3. Klõpsake sakk **Sound Effects** (Heliefektid) ja seejärel valige jaotises **Choose an alert sound** (Märguandeheli valimine) iga heli kontrollimiseks asjakohane helisuvand.

Arvuti salvestusfunktsioonide kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus).
2. Klõpsake vasakul paanil üksust **Hardware** (Riistvara) ja seejärel paremal paanil üksust **Sound** (Heli).
3. Klõpsake sakk **Input** (Sisend) ja seejärel valige üksuse **Connector** (Liides) kõrval rippmenüüs **Microphone** (Mikrofon) või **Line-in** (Sisendliin).
4. Sisendhelitugevuse reguleerimiseks liigutage helitugevuse liugur **Input** (Sisendhelitugevus) soovitud asendisse.

Arvuti helisätete kinnitamiseks või muutmiseks valige **Arvuti > Control Center** (Juhtkeskus) > **Hardware and Sound** (Riistvara ja heli) > **Sound** (Heli).

Toitehalduse probleemid

Mõned toitehalduse probleemide võimalikud põhjused on järgmised.

- Aku laetuse madal tase.
- Vahelduvvooluadapteri probleemid.

Aku laetuse madala taseme lahendamine

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui välistoide on saadaval

- Ühendage vahelduvvooluadapter.
- Ühendage dokkimis- või laiendusseade.
- Ühendage HP-It tarvikuna ostetud valikuline toiteadapter.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui ühtegi toiteallikat pole saadaval

- Käivitage talveunerežiim.
- Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Aku laetuse madala taseme lahendamine, kui arvuti ei saa talveunerežiimist väljuda

Kui arvutil ei ole talveunerežiimist väljumiseks piisavalt toidet, tehke järgmist.

1. Asendage tühi kasutaja vahetatav aku laetud akuga või ühendage arvuti vahelduvvooluadapteri abil välistoitega.
2. Vajutage talveunerežiimist väljumiseks toitenuppu.

Vahelduvvooluadapteri tõrkeotsing

Testige vahelduvvooluadapterit, kui vahelduvvooluvõrku ühendatud arvuti puhul ilmneb mõni järgmistest sümptomitest:

- arvuti ei lülitu sisse,
- ekraan ei lülitu sisse,
- toite märgutuled ei põle.

Vahelduvvooluadapteri kontrollimiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Eemaldage arvutist aku.
3. Ühendage vahelduvvooluadapter arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga.
4. Lülitage arvuti sisse.
 - Kui toite märgutuled *süttivad*, töötab vahelduvvooluadapter korralikult.
 - Kui toite märgutuled *ei sütti*, kontrollige, kas vahelduvvooluadapter on arvutiga ja vahelduvvooluvõrgu pistikupesaga korralikult ühendatud.
 - Kui ühendused on korras ja märgutuled ikka *ei sütti*, ei tööta vahelduvvooluadapter korralikult ning see tuleb välja vahetada.

Uue vahelduvvooluadapteri hankimise kohta teabe saamiseks võtke ühendust klienditoega.

Klienditoe poole pöördumine

Kui te sellest kasutusjuhendist või spikrirakendusest mõnele oma küsimusele vastust ei leia, võite pöörduda HP klienditoe poole aadressil <http://www.hp.com/go/contactHP>.

 MÄRKUS. Ülemaailmse toe saamiseks minge veebilehele http://welcome.hp.com/country/us/en/wwcontact_us.html.

Siin saate teha järgmist:

- pidada võrguvestlust HP tehnikuga,

 MÄRKUS. Kui tehnilise toe vestlusteenus pole teie emakeeles saadaval, võite kasutada inglise keelt.

- Meilisõnumi saatmine klienditoele.
- HP toeteenuste telefoninumbrid.
- otsida HP teeninduskeskuste asukohti.

14 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada. Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb seade vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete end korralikult maandanud, enne kätte eemaldamist.
- Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
- Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
- Kasutage magnetivabasid tööriistu.
- Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
- Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.

Kui soovite lisateavet staatilise elektri kohta või abi mõne komponendi eemaldamisel või paigaldamisel, võtke ühendust klienditoega.

Tähestikuline register

- A**
aku
 asendamine 36
 hoidmine 36
 kõrvaldamine 36
 toite säästmine 35
aku hoiundamine 36
akusahtel 12, 14
aku temperatuur 36
akutoide 34
aku vabastusriiv 12
arvuti, reisimine 36
arvutiga reisimine 14, 36, 50
arvuti hooldamine 49
arvuti puhastamine 49
arvuti transportimine 50
arvuti väljalülitamine 37
avalik WLAN-ühendus 17
- B**
BIOS
 versiooni tuvastamine 59
 värskendamine 58
 värskenduse allalaadimine 59
Bluetoothi märgis 14
Bluetooth-seade 15, 18
- D**
digitaalandmekandja pesa,
 tuvastamine 6
digitaalkaart
 sisestamine 40
draiviandmekandja 32
- E**
elektrostaatiline lahendus 71
ettevõtte WLAN-ühendus 17
- F**
Funktsiooniklahv, tuvastamine 11
- H**
HDMI
 heli konfigureerimine 25
HDMI-port, tuvastamine 5, 21
- HDMI-port, ühendamine 24
helifunktsioonid, kontrollimine 22
helifunktsioonide kontrollimine 22
heli konfigureerimine HDMI
 jaoks 25
helisisendi (mikrofoni)
 pistikupesa 5
heliväljundi (kõrvaklappide)
 pistikupesad 5
hiir, väline
 eelistuste määramine 26
hoolduskate 47
hooldussildid
 otsin 13
HP ja muude tootjate tarkvara
 värskendused, installimine 55
Häälestusutiliidi Setup Utility
 (BIOS) paroolid 54
- I**
installimine
 kriitilised turvavärskendused
 55
 valikuline turvakaabli lukk 56
Interneti-turbe tarkvara,
 kasutamine 54
Interneti-ühenduse
 häälestamine 16
- J**
jaoturid 38
- K**
kaablid
 USB 39
kirjutatav andmekandja 32
klahv esc, tuvastamine 11
klahvid
 esc 11
 operatsioonisüsteemi logo 11
 operatsioonisüsteemi
 rakendused 11
 toiming 11
komponendid
 ekraan 7
- esikülg 3
parem külg 4
pealmised 8
põhi 12
vasak külg 5
kõlarid, tuvastamine 3, 20
kõrglahutusega seadmed,
 ühendamine 24
kõvaketta märgutuli 6
- L**
laetuse kriitiline tase 36
lennujaama turvaseadmed 44
loetav andmekandja 32
lõbusad tegevused 1
- M**
mittereageeriv süsteem 37
mälumoodul
 asendamine 47
 eemaldamine 48
 sisestamine 48
mälumoodulikamber,
 tuvastamine 13
märgised
 Bluetooth 14
 hooldus 13
 seerianumber 13
 traadita ühenduse seadmete
 sertifitseerimine 14
 vastavus 14
 WLAN 14
märgutuled
 kõvaketas 6
 optiline draiv 4
 puuteplaat 28
 suurtähelukk 9
 toide 9
 traadita ühendus 9
 vahelduvvooluadapter 4
 veebikaamera 7, 20

N

normatiivveave
traadita ühenduse seadmete
sertifitseerimismärgised 14
vastavusmärgis 14
nupud
optilise draivi sahtli väljutus 4
parem puuteplaat 8, 28
puuteplaat sees/väljas 8
toide 10
vasak puuteplaat 8, 28

O

operatsioonisüsteemi logo klavh,
tuvastamine 11
operatsioonisüsteemi
rakenduseklavh, tuvastamine
11
optiline draiv, tuvastamine 4, 20
optiline ketas
eemaldamine 42
sisestamine 41
optilise draivi märgutuli,
tuvastamine 4
optilise draivi sahtel,
tuvastamine 13
optilise draivi väljutusnupp,
tuvastamine 4

P

parimad kasutusviisid 1
paroolid 53
häälestusutiliit Setup Utility
(BIOS) 54
paroolide kasutamine 52
peatatud režiim
käivitamine 32
väljumine 32
pesad
digitaalandmekandja 6
turvakaabel 4
pistikupesad
helisisend (mikrofon) 5
heliväljund (kõrvaklapid) 5
RJ-45 (võrk) 5
võrk 5
pordid
HDMI 5, 21, 24
USB 4, 5, 20

VGA 22
väline monitor 5, 21, 22
puuteplaadi ala, tuvastamine 8,
28
puuteplaadi kerimisžest 31
puuteplaadi kokkusurumisžest 31
Puuteplaadi märgutuli 28
Puuteplaadi sisse-/
väljalülitusnupp 8
puuteplaadi suumimisžest 31
puuteplaadižestid
kerimine 31
kokkusurumine 31
suumimine 31
puuteplaat
kasutamine 27
nupud 8, 28
puuteplaat sisse-/
väljalülitusnupp 28

R

riiv, aku vabastamine 12
RJ-45-pistikupesa (võrk),
tuvastamine 5

S

seerianumber 13
seerianumber, arvuti 13
Setup Utility
keele vahetamine 57
käivitamine 57
navigeerimine 57
süsteemiteabe kuvamine 58
vaikesätete taastamine 58
valimine 57
väljumine 58
sisemine mikrofon, tuvastamine
7, 20
sisendvõimsus 64
sisseehitatud veebikaamera
märgutuli, tuvastamine 7, 20
suurtäheluku märgutuli,
tuvastamine 9
säästmine, toide 35
süsteemiteave, kuvamine 58

T

taastamine 61
talveunerežiim
käivitamine 33

käivitatud aku laetuse kriitilise
taseme korral 36
väljumine 33
tarkvara ja teabe varundamine
55
tarkvara Wireless Assistant 15
tarkvaravaraskendused,
installimine 55
teave aku kohta, otsimine 35
tehase vaikesätted, taastamine
58
temperatuur 36
toide
aku 34
säästmine 35
toiminguklahvid
eelmine lugu või osa 27
ekraani heleduse
suurendamine 27
ekraani heleduse
vähendamine 27
ekraanikujutise kuvamiskoha
vahetamine 27
esitamine, paus, jätkamine 27
helitugevuse suurendamine
27
helitugevuse vähendamine 27
helivaigistus 27
järgmine lugu või osa 27
Spikri ja toe rakendus 26
traadita ühendus 27
tuvastamine 11
toiteikoon 33
toiteikooni kasutamine 33
toitejuhtme ühenduspesa,
tuvastamine 4
toite märgutuled, tuvastamine 9
toitenupp, tuvastamine 10
toote nimi ja -number, arvuti 13
traadita võrk, turvalisuse
tagamine 55
traadita võrk (WLAN)
avalik WLAN-ühendus 17
ettevõtte WLAN-ühendus 17
kasutamine 16
turvalisus 17
tööpiirkond 18
vajalikud seadmed 16
ühendamine 17

traadita ühenduse juhtelemendid
 nupp 15
 operatsioonisüsteem 15
 tarkvara Wireless Assistant
 15
 traadita ühenduse mooduli
 kamber, tuvastamine 13
 traadita ühenduse märgutuli 9,
 15
 traadita ühenduse nupp 15
 traadita ühenduse seadme
 sertifitseerimismärgis 14
 tulemüüritarkvara 55
 turbevärskendused, installimine
 55
 turvakaabli lukk, paigaldamine 56
 turvakaabli pesa, tuvastamine 4
 turvalisus, traadita ühendus 17
 tõrkeotsing; helifunktsioonid 68
 tõrkeotsing; kettadraiv 65
 tõrkeotsing; laetuse madal tase
 69
 tõrkeotsing; toitehaldus 68
 tõrkeotsing; traadita ühendus 65
 tõrkeotsing;
 vahelduvvooluadapter 69
 Tõrkeotsing ja tugi 65
 töökeskkond 64

U

USB-jaoturid 38
 USB-kaabel, ühendamine 39
 USB-pordid, tuvastamine 4, 5, 20
 USB-seadmed
 eemaldamine 39
 kirjeldus 38
 ühendamine 38

V

vahelduvvooluadapter 4
 vaikesätted, taastamine 58
 varundamine 61
 veebikaamera 21
 veebikaamera, tuvastamine 7, 20
 veebikaamera märgutuli,
 tuvastamine 7, 20
 ventilatsioonivad, tuvastamine
 5, 12
 VGA-port, ühendamine 22
 video 22

viirusetõrjetarkvara, kasutamine
 55
 võrgu pistikupes, tuvastamine 5
 väline vahelduvvoolutoide,
 kasutamine 36
 välise monitori port 5, 22
 välise monitori port, tuvastamine
 21
 välise vahelduvvoolutoite
 kasutamine 36
 välisseadmed 39
 välisseadmed, kasutamine 39
 väljalülitamine 37

W

WLAN-i antennid, tuvastamine 7
 WLAN-i häälestamine 16
 WLAN-i märgis 14
 WLAN seade 16
 WLAN-seade 14

Ä

ärkamisel parooli nõudmise
 määramine 33

Ü

ühenduse loomine WLAN-iga 17
 ühenduspesa, toide 4